



**ОРГАНІЧНЕ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ
ВИРОБНИЦТВО**

Міністерство аграрної політики та
продовольства України

Миколаївський національний аграрний
університет

Бібліотека

**ОРГАНІЧНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ
ВИРОБНИЦТВО**

Бібліографічний покажчик

Миколаїв
2012

УДК 631.147
ББК 41.4+41.28
О64

Укладач:

Д. В. Ткаченко – зав. відділом інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення бібліотеки МНАУ

Редактор:

О. Г. Пустова – директор бібліотеки МНАУ

О64 Органічне сільськогосподарське виробництво :
бібліографічний покажчик / уклад. Д. В. Ткаченко ;
ред. О. Г. Пустова. – Миколаїв : МНАУ, 2012. - 58 с.

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2012
© Ткаченко Д. В., 2012

ПЕРЕДМОВА

Бібліографічний покажчик «Органічне сільськогосподарське виробництво» присвячений екологічним аспектам розвитку землеробства та виробництва органічної сільськогосподарської продукції.

До складу покажчика увійшли відомості про навчальні посібники, монографії, статті з наукових періодичних видань, а також матеріали всесвітньої мережі Інтернет з питань розвитку альтернативного землеробства.

При підготовці видання були використані фонди, каталоги та картотеки бібліотеки, бази даних бібліотеки МНАУ та електронні версії повнотекстових документів, розміщених в Інтернет.

Матеріали у покажчику розміщено за алфавітом авторів та назв видань.

Опис документів наведено мовою оригіналу. Бібліографічний опис зроблено за ДСТУ ГОСТ-7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Слова і словосполучення скорочуються відповідно діючим стандартам ДСТУ 35.82-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие правила и требования».

Видання має іменний покажчик.

Бібліографічний покажчик адресований науковцям, спеціалістам сільського господарства, аспірантам, викладачам, студентам, а також тим, хто цікавиться розвитком альтернативного землеробства в Україні та за її межами.

ВСТУП

Негативні наслідки інтенсифікації землеробства сприяли розвитку за кордоном на початку 60-х років так званого альтернативного землеробства, яке називають також біологічним, біодинамічним або органічним. На думку зарубіжних вчених, альтернативне землеробство — це не система, а концепція, новий підхід до землеробства, група методів, етика ставлення до землі. Його суть полягає у повному або частковому відмовленні від синтетичних добрив, пестицидів, регуляторів росту і кормових добавок: Комплекс агротехнічних заходів ґрунтується на суворому дотриманні сівозмін, введенні до їх складу бобових культур, збереженні рослинних решток, застосуванні гною, компостів і сидератів, проведенні механічних культивувань, захисту рослин біологічними методами. Метою альтернативного землеробства є одержання продукції, що не містить залишків хімікатів, збереження ґрунтової родючості — і, в кінцевому рахунку, охорона навколишнього середовища. Рух за альтернативне землеробство розвивається в промислово розвинених країнах, де з найбільшою силою проявилися негативні наслідки інтенсифікації землеробства.

Альтернативне землеробство закордонні спеціалісти не вважають кроком назад у розвитку землеробства, бо фермери, що дотримуються цих методів, використовують високоякісне насіння найкращих сортів і сучасні машини та обладнання, знаряддя, проводять ґрунтоохоронні заходи, Переробка органічних відходів здійснюється сучасними методами. Знання життєвих циклів бур'янів, збудників хвороб і шкідників дає можливість розробляти оптимальні сівозміни.

Прихильники альтернативного землеробства визнають,

що традиційне землеробство характеризується більш високими показниками, але, по-перше, вони досягаються зниженням родючості ґрунту і забрудненням навколишнього середовища залишками добрив і пестицидів і, по-друге, в традиційному землеробстві, на їх думку, не надається достатнього значення такому важливому показнику, як біологічна якість продукції, яку треба оцінювати не тільки за привабливим зовнішнім виглядом, смаком і розміром, а й за здатністю підтримувати здоров'я людини.

В альтернативному землеробстві велику увагу приділяють боротьбі з ущільненням ґрунту. Для цього застосовують тільки легку сільськогосподарську техніку.

Не допускається застосування хімічних засобів захисту рослин. Для боротьби з бур'янами, хворобами і шкідниками використовують тільки агротехнічні та біологічні методи.

Для альтернативних господарств, в яких утримуються тварини, замість застосування складних кормових сумішей, що містять багаточисельні синтетичні кормові добавки, характерне повернення до натуральних кормів.

Нині існує декілька систем альтернативного землеробства. Найбільш старою з них вважають біодинамічну. В 30-і роки її вже застосовували окремі фермери в Австрії та в інших країнах Західної Європи.

Виникнення решти систем, як і розвиток біодинамічної, належать до початку шестидесятих років, тобто до періоду, коли почали проводити широкомасштабну хімізацію сільського господарства. Таким чином, досвід альтернативного землеробства не налічує ще й 30 років, тому рано давати оцінку результатам функціонування таких систем. Різниця між наявними системами не завжди має чітку межу, вони часто мають термінологічний характер.

Органічна система. Нині її широко застосовують у США. Найбільш характерні властивості органічного землеробства в тому, що продукти харчування необхідно вирощувати, зберігати і переробляти без застосування синтетичних добрив, пестицидів або регуляторів росту. Якщо на полі вирощують багаторічні культури, то хімічні засоби не слід застосовувати протягом 12 місяців до появи бутонів, а при одно- і дворічних культурах — протягом 12 місяців до їх сівби (садіння). Дозволяється застосування мікроорганізмів, мікробіологічних продуктів і матеріалів, що складаються з речовин рослинного, тваринного або мінерального походження. До збирання врожаю можна застосувати бордоську рідину, мікроелементи, попіл, вапняк, гіпс, рибну емульсію, мило. Європейське і американське біологічне землеробство дає можливість також застосовувати гній, компости, кісткове борошно, «сирі» породи: доломіт, глауконітовий пісок, польовий шпат, базальтовий піл, крейду, вапно. Для боротьби із шкідниками використовують піретрум, часник, тютюновий піл.

Біологічну систему землеробства застосовують в основному у Франції. Основним добривом є органічне як «специфічне» джерело живлення рослин. До загортання у ґрунт органічні добрива компостують, щоб при цьому вони проходили фазу аеробної ферментації.

Важлива опора біологічного землеробства — сівозмінна з ощадливим режимом насичення одними культурами і застосування сидератів.

Для боротьби із шкідниками і хворобами рекомендуються запобіжні заходи, а проти бур'янів — механічні й вогневі. Дозволено застосування («нетоксичних») препаратів — ефірних рослин, порошоків з водоростей і скальних порід, ряду біодинамічних препаратів (настій із кропиви, відвар хвощу

або полину гіркою).

Дозволяється використання сірчаних і мідних препаратів у плодівництві й виноградарстві, а також деяких органічних синтетичних препаратів (манеб), оскільки вони слаботоксичні. Рекомендовані рослинні інсектициди (піретрум, ротенон, нікотин).

Органобіологічна система. Це найбільш молодий напрям альтернативного землеробства, поширеного головним чином у Швеції і Швейцарії: В основі системи — прагнення до створення «живого і здорового ґрунту» за рахунок підтримки й активізації її мікрофлори. Господарство розглядають як єдиний організм, в якому чітко відрегульований кругообіг і циклічність поживних речовин. Таким чином, господарство повинно ґрунтуватися на принципах балансу поживних речовин, наслідуючи природну екосистему. Поля довгий час мають бути зайняті рослинністю, післяжнивні рештки слід загортати в поверхневий шар ґрунту, в сівозміні — вирощувати бобово-злакові травосумішки.

Дозволено застосовувати тільки органічні (гній, сидерати) та деякі мінеральні повільнодіючі добрива (томас-шлак, калімагнезій, базальтовий пил). Таким чином, удобрюють не рослину, а ґрунт, який «родить здорові рослини».

Вказані методи в поєднанні з поверхневим обробітком ґрунту створюють, за думкою прихильників системи, сприятливі умови для розвитку мікроорганізмів, які забезпечують живлення рослин. Розроблений навіть спеціальний тест на «свіжість» ґрунту (за складом мікрофлори).

Заходи боротьби із шкідниками, хворобами та бур'янами аналогічні тим, що застосовуються при біологічній системі.

Біодинамічна система. Це один з найбільш розвинутих

у Європі (Німеччина, Швеція, Данія) напрямів альтернативного землеробства.

Теоретичні основи цієї системи оригінальні, поряд з принципами, загальними і для інших систем, вони містять ряд відмінних положень: землеробство слід будувати з урахуванням не тільки природних (тобто земних), але й космічних факторів, оскільки все живе — це добре збалансоване ціле і знаходиться у взаємозв'язку також із космічним; використання впливу космічних та інших факторів на сільськогосподарське виробництво шляхом застосування спеціальних біодинамічних препаратів. Теоретичні основи біодинамічної системи зводяться до такого. 1. За допомогою біодинамічних методів необхідно з'єднати землеробство з цілісним ритмом Землі. Обробіток ґрунту, сівбу, догляд за посівами слід здійснювати в сприятливі періоди, настання яких зумовлено розміщенням Місяця в тому чи іншому зодіакальному сузір'ї. Наприклад, коли Місяць знаходиться в сузір'ї Риб, то цей строк сприятливий для сівби і садіння розсади овочів, а якщо в сузір'ї Бика, — то це кращий час для сівби коренеплодів тощо. Розміщення небесних тіл рекомендують враховувати при приготуванні компостів і організації боротьби з бур'янами. Космічні впливи на рослини виявляють й інші планети. 2. Спеціальні біодинамічні препарати повинні додати рослинам необхідної сили і активізувати певні процеси у ґрунті. «Гумусні» препарати готують з рогів тварин і гною, «кремнієві» — з рогів і розмеленого кварцу. Цим препаратам, які застосовують у дуже розведеному вигляді, приписують особливі можливості.

Крім того, є так звані «компостні» препарати, що регулюють живлення і розвиток рослин, їх готують з різних рослин — деревію, кропиви, ромашки лікарської, дубової кори, валеріани тощо, а потім змішують з гноєм.

Витяжки, відвари і продукти бродіння з рослин використовують як добрива (для позакореневого підживлення і внесення в ґрунт), стимулятори росту і для захисних цілей.

Найбільше поширення одержали препарати з кропиви і хвощу. Для їх приготування кропиву (до цвітіння) подрібнюють, додають дощову воду (1:10) і витримують 1—2 тижні. Рідину, що перебродила (витяжку), використовують при розведенні у 10 разів. Вона містить вітаміни і стимулятори росту, її можна застосовувати проти попелиць. Препарат хвощу польового готують так: рослини подрібнюють, додають воду (1:1), кип'ятять і настоюють 30 днів. Відвар придатний для підживлення, боротьби з грибними хворобами (борошниста роса тощо). Майже так само готують і використовують (головним чином, для захисних цілей) препарати з живокосту, полину гіркого, грициків, пижми тощо.

Екологічна система. У деяких країнах налічується небагаточисельна група послідовників цієї системи. Чітке уявлення характерних її властивостей скласти важко. Основою її є суворе обмеження застосування пестицидів і гнучке відношення до питання про мінеральні добрива. Дозволяється використовувати навіть їх водорозчинні форми, але з врахуванням механічного складу ґрунту та інших умов.

Органічне землеробство — цілісна система господарювання та виробництва харчових продуктів, яка поєднує в собі найкращі практики з огляду на збереження довкілля, рівень біологічного розмаїття, збереження природних ресурсів, застосування високих стандартів належного утримання тварин та метод виробництва, що відповідає певним вимогам продуктів, виготовлених із використанням речовин та процесів природного походження.

Основна ідея органічного землеробства є простою і

передбачає, фактично, повернення першоджерел ведення сільського господарства, зокрема, мінімальний обробіток ґрунту й повну відмову від застосування агрохімікатів та мінеральних добрив. Це сприяє підвищенню природної біологічної активності у ґрунті і відновленню балансу поживних речовин, підсилюються відновлювальні властивості, нормалізується робота живих організмів, відбувається приріст гумусу і, як результат, — підвищення врожайності сільськогосподарських культур. Проте варто зауважити, що цей процес тривалий і очікувати швидкої віддачі не слід.

У світі ця система завойовує все більшу популярність, особливо в Америці, Великобританії, Німеччині, Франції, Швеції, Швейцарії та Нідерландах. Створено Міжнародну федерацію руху за органічне землеробство, до якої входять представники 130 країн.

У квітні 2011 року Верховна Рада України прийняла закон «Про органічне виробництво», що є великим кроком у розвитку екологічного землеробства в нашій країні.

Екологічне сільське господарство вкрай необхідне Україні. Це сприятиме розвитку виробництва екологічно чистої сільськогосподарської продукції, оздоровленню нації, а також дасть можливість Україні зайняти достойну нішу у виробництві та реалізації екологічно чистої продукції на ринках Європи й світу.

Навіть коротке ознайомлення із змістом альтернативних систем свідчить про умовність і відносність їх назв. Наприклад, викликає сумнів «біологічна» система, оскільки в усіх випадках об'єктом землеробства є живий організм — рослина, і будь-яка система є біологічною.

У найбільших масштабах альтернативне землеробство розвинуто в США. За опублікованими в 1985 р. даними, в

цій країні його застосовували на 20—30 тисячах ферм (1,3% всіх ферм США).

Велика питома вага альтернативного землеробства в Швейцарії. За останні 10—15 років територія ферм, що застосовують ці методи, збільшилася в 6 разів і до 1981 р. становила 11,8 тис. га (близько 1% корисної сільськогосподарської площі країни).

У Данії продукція альтернативних господарств в 1987 р. досягала 1—2% загального виробництва сільськогосподарських продуктів у країні.

Альтернативне землеробство в Західній Європі і США одержало офіційне визнання й існує на законних засадах. Землероби, що його застосовують, об'єднуються в союзи, спілки, товариства. Ці об'єднання мають часто свої видання. Державні органи здійснюють офіційний контроль за дотриманням фермерами вимог по вирощуванню сільськогосподарської продукції без застосування засобів хімізації.

Джерело : <http://www.agrobox.com.ua/?PAGE=articles&id=164&aid=2>

I. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ. СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

1. Артиш В. І. Регулювання світових ринків виробництва органічної продукції / В. І. Артиш // Економіка АПК. – 2008. – № 4. – С. 127–131.

2. Артиш В. І. Удосконалення системи державного регулювання виробництва органічної продукції в Україні [Електронний ресурс] / В. Артиш // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Збірник наукових праць – 2010 — Вип. 145. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/Portal/chem_biol/nvnu/2010_145/10avi.pdf

3. Берlach Н. А. Адміністративна відповідальність за правопорушення, вчинені у сфері органічного сільського господарства / Н. А. Берlach // Часопис Київського університету права. – 2010. – № 1. – С. 112–117.

4. Берlach Н. А. Розвиток органічного сільського господарства як фактор належного забезпечення права особи на безпечне для життя і здоров'я довкілля [Електронний ресурс] / Н. А. Берlach // Права людини в умовах сучасного державотворення: теоретичні і практичні аспекти : зб. тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих вчених (11–12 грудня 2009 року) / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». – Суми, 2009. – С. 220–222. – Режим доступу : <http://dspace.uabs.edu.ua/handle/123456789/3115>

5. Берlach Н. А. Становлення органічного сільського господарства в Україні: адміністративно-правовий аспект / Н. А. Берlach // Право України. – 2010. – № 4. – С. 314–321.

6. Берlach Н. А. Напрями вдосконалення правового забезпечення органічного сільського господарства в Україні / Н. А. Берlach // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 12. – С. 12–14.

7. Берlach Н. А. Становлення органічного сільського господарства в Україні: адміністративно-правовий аспект / Н. А. Берlach // Право України. – 2010. – № 4. – С. 314–320.

У статті на основі аналізу нормативно-правових актів і теоретичних розробок вітчизняних і зарубіжних учених обґрунтовано необхідність прийняття й реалізації загальнодержавної програми розвитку органічного сільського господарства в Україні; визначено компетенцію органів державної влади в цій сфері; досліджено світовий досвід реалізації аналогічних завдань.

8. Берлач Н. А. Розвиток органічного сільського господарства як фактор належного забезпечення права особи на безпечне для життя і здоров'я довкілля [Електронний ресурс] / Н. А. Берлач // Права людини в умовах сучасного державотворення: теоретичні і практичні аспекти : зб. тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих вчених (11–12 грудня 2009 року) / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». – Суми, 2009. – С. 220–222. – Режим доступу : <http://dspace.uabs.edu.ua/handle/123456789/3115>

9. Бубела Т. Нормативно-технічні аспекти контролю органічної продукції в Україні / Т. Бубела, О. Воробець // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2012. – № 1. – С. 62–65.

10. Вовк В. Сертифікація органічного сільського господарства в Україні: сучасний стан, перспективи, стратегія на майбутнє / В. Вовк // Матеріали Міжнародного науково-практичного семінару "Органічні продукти харчування. Сучасні тенденції виробництва та маркетингу органічної продукції" — Львів, 31 березня 2004. — С. 3—7.

11. Горбань С. Д. Органічні свині згідно зі стандартами / С. Д. Горбань // Ефективне тваринництво. – 2010. – № 6. – С. 11–14.

12. Греков В. О. Сертифікація ґрунтів в органічному виробництві / В. О. Греков, В. М. Панасенко, А. І. Мельник // Агроекологічний журнал. – 2009. – № 3. – С. 51–55.

13. Гуменюк Г. Д. Вимоги міжнародних стандартів щодо сертифікації органічного виробництва та акредитації органів, які її здійснюють / Г. Д. Гуменюк // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2012. – № 4. – С. 13–18.

14. Гуменюк Г. Д. Міжнародні стандарти Комісії Кодекс Аліментаріус та ФАО/ВООЗ щодо органічного виробництва харчової продукції / Г. Д. Гуменюк // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2012. – № 2. – С. 19–23.

15. Гуменюк Г. Д. Стандарти Міжнародної Федерації руху за органічне сільське господарство: основні принципи і характеристики / Г. Д. Гуменюк // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2012. – № 1. – С. 19–22.

16. Гуцаленко О. О. Сертифікація органічної продукції в Україні [Електронний ресурс] / О. О. Гуцаленко – Режим доступу : <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/economy-411/environmental-economics-and-the-environment-411/11827-411-1103>

У даній статті відображається сертифікація органічної продукції як складова гарантійної системи органічного виробництва. Висвітлюються основні вимоги до органу сертифікації та критерії їх акредитації.

17. Димань Т. М. Органічні продукти: попит перевищує пропозицію / Т. М. Димань // Аграрний тиждень. Україна. – 2008. – Трав. (№ 19). – С. 10.

18. Довгань О. Об'єктивна необхідність розвитку ринку екологічно чистої продукції в Україні / О. Довгань [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://confiapv.at.ua/publ/konf_14_15_zhovtnja_2010_r/ob_ektivna_neobkhidnist_rozvitku_rinku_ekologichno_chistoji_produkciji_v_ukrajini/3-1-0-180

19. Довідник міжнародних стандартів для органічного агровиробництва / за ред. М. В. Капштика, О. О. Котирло. – К. : СПД Горобець Г.С., 2007. – 356 с.

20. Дорош О. С. Стимулювання раціонального землекористування як економічний механізм поліпшення екологічного стану земельних ресурсів / О. С. Дорош // Вісник аграрної науки. – 2006. – №11. – С. 59–62.

21. Другак В. Концепція створення системи еколого–економічного регулювання розвитку землекористування в Україні / В. Другак // Землевпорядний вісник. – 2010. – № 10. – С. 25–27.

22. Дудар В. Особливості формування ринку аграрної продукції органічного походження в країнах ЄС / В. Дудар // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2007. – № 1. – С. 94–101.

23. Дудар О. Т. Організаційно–економічні основи формування і розвитку органічного агровиробництва / О. Т. Дудар // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2009. – № 3. – С. 80–86.

24. Жулавський А. Ю. Еколого–економічне обґрунтування спеціальних сировинних зон [Електронний ресурс] / А. Ю. Жулавський, В. П. Гордієнко // Ефективна економіка. – 2011. – № 10. – Режим доступу : <http://dspace.uabs.edu.ua/handle/123456789/7636>

Обґрунтована необхідність впровадження в системі землекористування України спеціальних сировинних зон, що функціонують на принципах органічного землеробства. Доведено, що спеціальні сировинні зони є екологічно безпечні і економічно вигідні за умови підтримки з боку держави. Наведений алгоритм економічного обґрунтування створення спеціальних сировинних зон.

25. Жулавський А. Ю. Організаційно–економічні засади створення спеціальних сировинних зон [Електронний ресурс] / А. Ю. Жулавський, В. П. Гордієнко // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. Вип. 264 : в 9 т. – Дніпропетровськ, 2010. – Т. 3 – С. 559–566. – Режим доступу : <http://dspace.uabs.edu.ua/handle/123456789/872>

Розглянуті проблеми впровадження органічного землеробства у системі землекористування в Україні. Доведена необхідність розробки організаційно–економічного механізму забезпечення спеціальних сировинних зон. Обґрунтована провідна роль держави у розвитку спеціальних сировинних зон через стимулювання попиту на виробництво екологічно чистої продукції. Пропонується алгоритм еколого–економічного обґрунтування створення спеціальних сировинних зон.

26. Зайчук Т. О. Вітчизняний ринок екологічно чистих продуктів харчування та шляхи його розвитку / Т. О. Зайчук // Економіка і прогнозування. – 2009. – № 4. – С. 114–125.

27. Зверева Е. В. Хозяйственно–правовая защита потребительского рынка : монография / Е. В. Зверева. – Луганск : Ноулидж (Донецкое отделение), 2010. – 396 с.

28. Зелінський М. Органічне землеробство – це наш шанс... / М. Зелінський // Агросвіт України. – 2009. – № 1. – С. 6 ; № 3/4. – С. 14–15.

29. Зелінський М. Органічне землеробство – це шанс не виживати, а жити й розвиватись / М. Зелінський // Агросвіт України. – 2010. – № 1. – С. 8–9.

30. Іванишин В. В. Еколого–економічні аспекти застосування агроекотехнології виробництва конкурентоспроможної екологічно чистої продукції / В. В. Іванишин, В. С. Таргоня, Л. С. Околот // Економіка АПК. – 2008. – № 3. – С. 46–49.

31. Ілляшенко К. В. Європейські перспективи сільського господарства України за умов інвестування в агроекологію [Електронний ресурс] / К. В. Ілляшенко // Науковий вісник УкрДЛТУ: Екологізація економіки як інструмент сталого розвитку в умовах конкурентного середовища. – Львів : УкрДЛТУ. – 2005. – Вип. 15.6. – С. 511–517. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnlftu/15_6/511_IIlliaszenko_15_6.pdf

Зроблено аналіз екологізації сільського господарства в країнах ЄС. Висвітлено основні екологічні проблеми у вітчизняних підприємствах АПК. Проаналізовано вплив інвестицій в екологію на європейські перспективи сільського господарства України.

32. Інноваційне сприяння у забезпеченні продовольчої безпеки / М. М. Кулаєць, М. Ф. Бабієнко, О. Д. Витвицька, В. М. Просянік // Економіка АПК. – 2011. – № 6. – С. 111–117.

33. Кайдашов В. Проблеми вдосконалення правового регулювання безпечності і якості сільськогосподарської продукції в умовах інтеграції

України до міжнародних спільнот / В. Кайдашов // Підприємництво, господарство і право. – 2009 – № 11. – С. 116–118.

34. Капась О. М. Економічна ефективність сапропелізації землеробства / О. М. Капась // Формування ринкової економіки [Електронний ресурс] : зб. наук. праць. – Спец. вип. : у 2 ч. Організаційно-правові форми агропромислових формувань: стан, перспективи та вплив на розвиток сільських територій / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ "Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана" ; відп. ред. О. О. Беляєв. – К. : КНЕУ, 2011. – Ч. 1. — С. 201–211. – Режим доступу : <http://ir.kneu.kiev.ua:8080/handle/2010/1099>

В роботі обґрунтовано доцільність переходу сільськогосподарських підприємств на органічне землеробство на основі використання сапропелю.

35. Капштик М. В. Нормативно-правове забезпечення органічного виробництва в Україні: проблеми та перспективи / М. В. Капштик // Агроекологічний журнал. – 2012. – № 1. – С. 25–31.

36. Капштик М. В. Особливості дорадчого забезпечення органічного виробництва [Електронний ресурс] / М. В. Капштик, Н. А. Ілюк // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2011. – Вип. 168. Ч. 3. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/nvnu_eamb/2011_168_3/11kmv.pdf

37. Каргіна Г. Україна може зробити собі ім'я на органічних продуктах / Г. Каргіна // Пропозиція. – 2010. – № 7. – С. 8–10.

38. Кисленко О. Органічному сільському господарству в Україні бути! : [за матеріалами Другого круглого столу країн Східної Європи «Органічне сільське господарство та його законодавче забезпечення»] / О. Кисленко // Дім, сад, город. – 2008. – № 12. – С. 23–25.

39. Кітраль О. Органічний продукт. Вирощений без хімії і... сертифіката / О. Кітраль, Н. Бородачова // Дзеркало тижня. – 2004. – № 31. – С. 4.

40. Ковальова О. В. Формування системи регулювання розвитку еколого-спрямованого сільськогосподарського виробництва / О. В. Ковальова // Агроінком. – 2008. – № 3/4. – С. 53–58.

41. Колесник В. М. Органічне виробництво як стратегічний напрям розвитку аграрного сектора економіки України / В. М. Колесник, А. С. Бойко // Агросвіт. – 2012. – № 9. – С. 30–33.

42. Компанієць В. О. Агробізнес та екологія: конфлікт чи гармонія / В. О. Компанієць // Агроном. – 2009. – № 4. – С. 118–121.

У статті наведені результати ретроспективного аналізу, який свідчить про негативні тенденції у забезпеченні відтворення родючості ґрунту у масштабах країни.

43. Коняшин А. В. Сертификация органического производства в Украине / А. В. Коняшин // Надежда планеты. – 2008. – № 5. – С. 2–4.

44. Коренюк П. Методика оцінки ефективності використання та відтворення продуктивних угідь сільськогосподарських підприємств / П. Коренюк, Н. Чмуленко // Економіст. – 2012. – № 1. – С. 47–50.

45. Корніцька О. І. Еколого–економічне оцінювання виробництва органічної продукції / О. І. Корніцька // Агроекологічний журнал. – 2009. – № 1. – С. 66–68.

46. Котикова О. І. Організаційно–економічні основи стійкого розвитку сільськогосподарського землекористування : дис...док. економ. наук : 08.00.03 / Котикова Олена Іванівна. – Миколаїв : МДАУ, 2011. – 479 с.

47. Котикова О. І. Організаційно–економічні основи стійкого розвитку сільськогосподарського землекористування : автореф. дис. ... док. економ. наук : 08.00.03 / Котикова Олена Іванівна. – Миколаїв : МДАУ, 2011. – 36 с.

48. Кузьміна М. М. Господарсько–правові засоби забезпечення якості продукції : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / М. М. Кузьміна. – Харків, 2010. – 20 с.

49. Курильців Р. Методичні підходи до оцінки втрат сільськогосподарського виробництва внаслідок погіршення якості угідь / Р. Курильців // Землевпорядний вісник. – 2006. – № 1. – С. 66–69.

50. Кутаренко Н. Я. Державна підтримка у сфері органічного аграрного виробництва [Електронний ресурс] / Н. Я. Кутаренко // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган–Барановського. Економічні науки – 2011. – № 3. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Vdnuet/econ/2011_3/Kutaren.pdf

51. Кучеренко С. М. Маркетингові технології просування продукції органічного землеробства в світовий простір [Електронний ресурс] / С. М. Кучеренко // Економічний вісник Донбасу. – 2010. – №3 (21). – С. 118–121. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/evd/2010_3/25.pdf

52. Кучеренко С. М. Маркетингові технології просування продукції органічного землеробства в світовий простір [Електронний ресурс] / С. М. Кучеренко // Економічний вісник Донбасу. — 2010. — № 3. — С. 118–121. – Режим доступу : <http://dspace.nbu.gov.ua/dspace/bitstream/handle/123456789/23971/25-Kucherenko.pdf?sequence=1>

У статті проаналізовано сучасний стан продукції органічного землеробства в Україні та світі через просування, запропоновано напрями вдосконалення. Ключові слова: продукція органічного землеробства, вітчизняне виробництво, стан здоров'я як чинник якісного виміру, фактор, просування, ефект.

53. Лицур І. Перехід до органічного землеробства за допомогою фінансового сектору [Електронний ресурс] / І. Лицур, О. Панков // Аграрна економіка. – 2011. – Т. 4. № 1–4. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ae/2011_1-4/files/11lyiofs.pdf

54. Маланчук Т. В. Інформація про товар як складова права споживача на належну якість продукції / Т. В. Маланчук // Правовий вісник Української академії банківської справи. – 2009. - № 1. - С. 74-79.

55. Маланчук Т. В. Контроль за відповідністю продукції вимогам додаткових якісних показників, екологічних критеріїв [Електронний ресурс] / Т. В. Маланчук // Правовий вісник Української академії банківської справи. – 2012. – № 1(6). – С. 64–67. – Режим доступу : <http://dspace.uabs.edu.ua/handle/123456789/8401>

У статті досліджуються питання щодо ефективності здійснення державного контролю за відповідністю продукції вимогам додаткових якісних показників, зокрема вимогам екологічних критеріїв. Дослідження проводиться у ракурсі проблем стандартизації та сертифікації органічного виробництва продуктів харчування.

56. Марчук Л. П. Формування інноваційних можливостей аграрного виробництва / Л. П. Марчук [Електронний ресурс] // Економіка АПК. – 2009. – № 2. – С. 58–63. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/e_apk/2009_12/09_12_10.pdf

Визначено інноваційні пріоритети розвитку аграрного виробництва. Розглянуто можливості використання інноваційних технологій для підвищення родючості ґрунтів, виробництва нових видів сировини і біологічних видів палива, виробництва екологічно чистої продукції, охорони довкілля. Зроблено висновок про перетворення сільського господарства на стратегічну галузь економіки в умовах інноваційного розвитку.

57. Мащиборко О. Питання сертифікації екологічно чистої продовольчої продукції / О. Мащиборко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://confitapv.at.ua/publ/konf_9_10_grudnja_2010_r/pitannja_sertifikaciji_eko_logichno_chistoji_prodovalchoji_produkcii/4-1-0-456

58. Мельничук М. В. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про органічне виробництво» : від 19.07.2010 р., № 7003

[Електронний ресурс] / М. В. Мельничук. – Режим доступу: [http: www. Organic.com.ua](http://www.Organic.com.ua).

59. Мерленко І. М. Важливість маркування продукції при альтернативних системах землеробства [Електронний ресурс] / І. М. Мерленко // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – 2009. – Вип. 1. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Vnuvgrp/2009_1/v4507.pdf

60. Милованов Є. В. Органічне сільське господарство: перспективи для України / Є. В. Милованов // Посібник українського хлібороба за 2009 р. : наук.–практ. зб. Ін-ту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва. – К., 2009. – С. 257.

61. Никитюк О. А. Сертифікація і стандартизація продукції органічного землеробства / О. А. Никитюк // Агроекологічний журнал. – 2009. – № 2. – С. 26–31.

62. Опришко В. Ф. Качество продукции: управление и право / В. Ф. Опришко. – К. : Вища школа, 1982. – 224 с.

63. Органическая сертификация в Украине // Эффективное тваринництво. – 2009. – № 7. – С. 13.

64. Пархоменко М. М. Правове регулювання органічного виробництва в Україні [Електронний ресурс] / М. М. Пархоменко // Форум права. 2011. – № 4. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2011-4/11pmmvvu.pdf

Розглянута проблема правового регулювання органічного виробництва в Україні та необхідність його розвитку з метою підвищення якості сільськогосподарської продукції.

65. Погрішук Б. В. Еколого–економічна парадигма сучасного розвитку сільськогосподарського виробництва / Б. В. Погрішук, Г. Б. Погрішук // Агросвіт. – 2011. – № 9. – С. 8–11.

66. Подгорный М. А. Почему выгодно заниматься органическим земледелием / М. А. Подгорный // Надежда планеты. – 2010. – № 9. – С. 6–9.

67. Потапенко В. Г. Органічне сільське господарство як чинник економічної безпеки / В. Г. Потапенко, О. М. Потапенко // Економіка АПК. – 2011. – № 5. – С. 58–65.

68. Присакар А. Текущая ситуация и перспективы развития рынка экологически чистых продуктов в Украине / А. Присакар // Олійно–жировий комплекс. – 2006. – № 1. – С. 58–59.

69. Проект Закону України «Про органічне виробництво» : від 19.07.2010 р., № 7003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=38338.

70. Прокопчук Н. Швейцарсько-український проект "Розвиток органічного ринку та сертифікація в органічному сільському господарстві" / Н. Прокопчук // Ефективне тваринництво. – 2010. – № 5. – С. 11–15.

71. Пропозиції Президента до Закону «Про органічне виробництво» від 19.07.2010 р., № 7003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=38338.

72. Скрипчук М. П. Екологічна стандартизація і сертифікація в системі екологістики [Електронний ресурс] / М. П. Скрипчук // Екологічний менеджмент у загальній системі управління : збірник тез доповідей Дванадцятої щорічної Всеукраїнської наукової конференції, м. Суми, 18–19 квітня 2012 р. / Відп. за вип. О.М. Теліженко; Рецензенти: С.М. Козьменко, Є.В. Мішенін. — Суми : СумДУ, 2012. — С. 167–170. – Режим доступу : <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/26737>

73. Стандарти органічного сільськогосподарського виробництва та маркування сільськогосподарської продукції і продуктів харчування "БіоЛан" : навч. посіб. / Міжнародна громадська організація "Асоціація учасників біовиробництва "БІОЛАН Україна". – К., 2006. – 76 с.

74. Чайка Т. А. Оценка качества органической продукции [Електронний ресурс] / Т. А. Чайка // Финансовый менеджмент аграрных предприятий Украины : Управление фінансами підприємств. — LAP LAMBERT Academic Publishing GmbH & Co.KG. — 2012. — С. 8–17. – Режим доступу : <http://finance.mdau.mk.ua/files/articles/2012-chayka-okop.pdf>

75. Шестопап Г. С. Сертифікація органічної продукції – шлях України в майбутнє [Електронний ресурс] / Г. С. Шестопап, Ю. В. Майбук // Товарознавчий вісник. – 2012. – Вип. 5. – С. 382–388. – Режим доступу : http://www.google.com.ua/url?q=http://www.nbuu.gov.ua/portal/natural/Tvis/2012_5/1/382-388.pdf&sa=U&ei=eJzPUiKMO8fgtQamnlGYBw&ved=0CBgQFjAC&usg=AFQjCNFfzf3feuo_T5gS9naaHcQo7jrzg

В статті проаналізовано ситуацію на ринку органічної продукції в Україні, перспективи його зростання, розглянуто законодавчо-правову основу, особливості екологічного маркування та сертифікації органічної продукції).

II. ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

76. Стахорська І. Необхідність розвитку органічного ринку в Україні [Електронний ресурс] / І. Стахорська. – Режим доступу : http://conftiapv.at.ua/publ/konf_20_21_zhovtnja_2011_r/sekcija_5_ekonomichn_i_nauki/neobkhidnist_rozvitku_organichnogo_rinku_v_ukrajini/23-1-0-1167

77. Авраменко Т. П. Організаційно–економічні аспекти органічного землеробства в Україні [Електронний ресурс] / Т. П. Авраменко // Інноваційна економіка. – 2012. – № 10. – С. 166–169. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2012_10/166.pdf

78. Артиш В. І. Організаційно–економічні передумови формування ринку екологічно чистої продукції в Україні / В. І. Артиш // Економіка АПК. – 2009. – № 2. – С. 117–120.

79. Артиш В. І. Особливості органічного агровиробництва в концепції сталого розвитку АПК України / В. І. Артиш // Економіка АПК. – 2012. – № 7. – С. 19–23.

80. Артиш В. І. Ринок української органічної продукції та перспективи його розвитку / В. І. Артиш // Посібник українського хлібороба 2008. – К., 2008. – С. 113–115.

81. Артиш В. І. Розвиток світового ринку органічної продукції / В. І. Артиш // Економіка АПК. – 2010. – № 3. – С. 113–116.

82. Артиш В.І. Організаційно–економічні передумови формування ринку екологічно чистої продукції в Україні / В.І. Артиш // Економіка АПК. – 2009. – № 2. – С. 117–120.

83. Балаж Н. Й. Сталий розвиток як концептуальна основа екологізації сільськогосподарського землекористування в Україні / Н. Й. Балаж // Землевпорядний вісник. – 2005. – №3. – С. 26–31.

84. Безус Р. М. Ринок органічної продукції в Україні: проблеми та перспективи / Р. М. Безус, Г. Я. Антонюк // Економіка АПК. – 2011. – № 6. – С. 47–52.

85. Бейдик Н. М. Формування попиту на продукцію органічного виробництва / Н. М. Бейдик // Ефективне тваринництво. – 2010. – № 1. – С. 9–12. (

У статті представлено аналіз законодавчих та літературних джерел стосовно виробництва та попиту на продукцію органічного виробництва.

86. Беленький А. Соответствовать мировым тенденциям : рынок экологически чистой (органической) продукции / А. Беленький // Овощеводство. – 2010. – № 3. – С. 25–29.

87. Борисов В. А. Економічні проблеми виробництва та споживання екологічно чистої продукції / В. А. Борисов // Економіка АПК. – 2001. – №1 0. – С. 8–11.

88. Бредіхін О. Економічні проблеми охорони земель в Україні / О. Бредіхін // Землевпорядний вісник. – 2007. – № 5. – С. 37–40.

89. Василенка Н. Органічне землеробство як складова диверсифікації сільськогосподарського виробництва / Н. Василенка // Вісник Львівського національного аграрного університету. Економіка АПК. – 2012. – Вип. 19 (1). – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Vldau/APK/2012_19_1/files/12vano ad.pdf

90. Вишневська О. М. Регіональне використання природно-ресурсного потенціалу підприємств аграрного сектора / О. М. Вишневська // Вісник аграрної науки Причорномор'я / гол. ред. В. С. Шибанін. Вип.2(59) : Економічні науки. Сільськогосподарські науки. Технічні науки. – Миколаїв : МДАУ, 2011. – С. 21–27.

91. Вишневська О. М. Технологічні зміни у сільськогосподарському виробництві з метою мінімізації ризиків землекористування / О. М. Вишневська // Вісник аграрної науки Причорномор'я. Вип.1(52), Т.1 : Економічні науки. – Миколаїв : МДАУ, 2010. – С. 118–129.

92. Возняк Ю. Органічна революція: від ідеології «відродження» до стратегії освоєння життєвого простору України / Ю. Возняк // Агробізнес сьогодні. – 2006. – Листоп. (№21). – С. 26–27.

93. Волошин М. І. Елементи соціально-економічної моделі виробника органічної продукції / М. І. Волошин, О. І. Корніцька // Агроекологічний журнал. – 2009. – № 1. – С. 16–19.

94. Гавриш Г. Organic Products: состояние и перспективы / Г. Гавриш // Новое мясное дело. — 2008. — № 1. —С. 48—54.

95. Галяс А. Органічне агровиробництво: нові ринкові можливості та виклики для виробників зерна в Україні / А. Галяс, М. Капштик, Ю. Бакун, – К. : Проект «Якість зерна та система кредитування сільського господарства в Україні – фаза II», 2008. – 71 с.

96. Гошовська З. Органічні підходи : варто очікувати нової хвилі попиту на органічну продукцію як у світі в цілому, так і в Україні зокрема / З. Гошовська // The Ukrainian Farmer. – 2010. – № 7. – С. 28–29.

97. Гузь М. М. Особливості запровадження органічного землеробства в Україні [Електронний ресурс] / М. М. Гузь // Вісник Сумського національного аграрного університету. Фінанси і кредит. – 2011. – №2. – Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/portal/chem_biol/Vsnau/2011_2/59Guz.pdf

98. Кисель В. И. Биологическое земледелие в Украине: проблемы и перспективы / В. И. Кисель ; УААН, Институт агрохимии и почвоведения им. А.Н.Соколовского. – Х. : Штрих, 2000. – 162 с.

99. Кисіль В.І. Біологічне землеробство в Україні: проблеми та перспективи. – Харків : Штрих, 2000. – 161 с.

100. Корніцька О. І. Перспективи розвитку ринку органічної продукції в Україні / О. І. Корніцька // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2008. – № 3. – С. 131–137.

101. Лукіша В. В. Методологічні підходи до еколого–економічного оцінювання впливу сільськогосподарської діяльності на природні ресурси агросфери / В. В. Лукіша // Агроекологічний журнал. – 2008. – №4. – С. 26–30.

102. Лунєєв Л. Органічні продукти: комерція чи здоров'я? [Електронний ресурс] / Л. Лунєєв. - Режим доступу : <http://www.potrebitel.net.ua/print/2284>

103. Макаренко С. М. Виробництво екологічно чистої продукції як основа визначення оптимальної стратегії розвитку суб'єктів господарювання регіону [Електронний ресурс] / С. М. Макаренко, Н. М. Олійник, І. В. Шарапа // Економічні інновації. – 2011. – Вип. 44. – С. 156–160. – Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ei/2011_44/pdf/18_Maka.pdf

Досліджено демографічну ситуацію на Херсонщині; чинники, що найбільше впливають на подальший розвиток суспільства і підвищення його добробуту. Обґрунтовано необхідність розробки та впровадження стратегії функціонування суб'єктів господарювання, яка базується на виробництві екологічно чистої продукції.

104. Малькова К. Органічна продукція: шляхи розвитку ринку / К. Малькова // Аграрний тиждень. Україна. – 2008. – № 32. – С. 15.

105. Малькова К. Органічне виробництво: здобутки та перспективи / К. Малькова // Агровісник Україна. – 2008. – № 5. – С. 28–29.

106. Малькова К. Переваги органічного виробництва / К. Малькова // Аграрний тиждень. Україна. – 2008. – № 15. – С. 13.

107. Михайленко О. Натуральне – значить найкраще: рік у рік у світі зростає попит на органічні продукти, всі етапи виробництва яких проходять без застосування хімії. І, звісно, відповідно сертифіковані / О. Михайленко // Аграрний тиждень. Україна. – 2008. – № 41. – С. 11.

108. Олексієнко А. Формування інвестиційної стратегії фермерськими господарствами при впровадженні органічного землеробства / А. Олексієнко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://conftiapv.at.ua/publ/konf_14_15_grudnja_2011_r/sekcija_5_ekonomichni_nauki/formuvannja_investicijnoi_strategiji_fermerskimi_gospodarstvami_pri_vprovadzheni_organichnogo_zemlerobstva/29-1-0-1372 Олексієнко

109. Органическое производство в Украине: неоцененные возможности или пустые надежды // Тваринництво сьогодні. – 2012. – № 4. – С. 33–37.

110. Ринок органічної продукції та Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.biolan.org.ua/uk/news/?newsid=111>

111. Розкладай М. Обґрунтування соціально–економічної доцільності впровадження органічного виробництва в АПК України [Електронний ресурс] : / М. Розкладай. – Режим доступу : http://conftiapv.at.ua/publ/konf_15_16_bereznja_2012_r/sekcija_5_ekonomichni_nauki/obgruntuvannja_socialno_ekonomichnoji_docilnosti_vprovadzhenija_organichnogo_virobnictva_v_apk_ukrajini/35-1-0-1650

112. Русан В. Еколого–економічний механізм раціонального сільськогосподарського землекористування / В. Русан // Землевпорядний вісник. – 2006. – № 1. – С. 60–63.

113. Сбыт органической продукции. Анализ потребностей покупателей. [Электронный ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scribd.com/doc/73342819>

114. Сідлецька О. С. Макромаркетинг виробництва органічних продуктів харчування в Україні [Електронний ресурс] / О. С. Сідлецька // Вісник Одеського національного університету. Економіка. – 2012. – Том 17. Вип.2. – С.197–202. – Режим доступу : <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/2835>

У статті проаналізовано вплив виробництва органічних продуктів харчування на забезпечення сталого розвитку України. Обґрунтовано зміну традиційних форм державної підтримки на інструменти макромаркетингу, сформульовані їх відмінності від державного регулювання. Проаналізовано макромаркетинг органічних продуктів харчування.

115. Сіренко Н. М. Органічні продукти харчування у забезпеченні продовольчої безпеки України [Електронний ресурс] / Н. М. Сіренко, Т. О.

Чайка // Економіка АПК. — 2012. — №1. — С.43—49. — Режим доступу : <http://finance.mdau.mk.ua/files/articles/2012-sirenko-chayka-ophzpbu.pdf>

116. Сіренко Н. М. Перспективи розвитку органічного сільськогосподарського виробництва в Україні / Н. М. Сіренко, Т. О. Чайка // Вісник аграрної науки Причорномор'я. Вип.1(58) : Економічні науки. Сільськогосподарські науки. Технічні науки. — Миколаїв : МДАУ, 2011. — С. 20–27.

117. Скрипчук М. П. Органічне землеробство: еколого– економічні основи розвитку [Електронний ресурс] / М. П. Скрипчук // Екологічний менеджмент у загальній системі управління : збірник тез доповідей Одинадцятої щорічної Всеукраїнської наукової конференції, Суми, 20–21 квітня 2011 року / Відп. за вип. О.М. Теліженко. — Суми : СумДУ, 2011. — Ч.2. — С. 118–121. — Режим доступу : <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/11377>

118. Сокол Л. М. Екологічне (органічне) землеробство – складова сталого сільського господарства [Електронний ресурс] / Л. М. Сокол, Т. Р. Стефановська // Екологічна безпека. – 2008. – Вип. 3–4. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Ekol_bezpeka/2008_3_4/EB_3_4_PDF/102.pdf

119. Сохнич А. Я. Розвиток ринку екологічно чистої продукції сільського господарства в Україні / А. Я. Сохнич, І. П. Соловій, Я. М. Саврук // Економіка АПК. – 2008. – № 10. – С. 92–98.

120. Ступень М. Екологічні, економічні та технологічні аспекти використання земельних ресурсів / М. Ступень // Землевпорядний вісник. – 2007. – № 5. – С.15–20.

121. Сучкова В. М. Методичні підходи до обґрунтування ціни пропозиції на органічну продукцію / В. М. Сучкова // Економіка АПК. – 2009. – № 5. – С. 110–115.

122. Ткачук І. Фінансова підтримка розвитку екологічного землеробства в Польщі [Електронний ресурс] / І. Ткачук, Т. Сук // Вісник Львівського національного аграрного університету : зб. наук. праць. Економіка АПК. – 2009. – Вип. 16. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/Vldau/APK/2009/files/09tigfip.pdf

123. Томашевська О. А. Виробництво органічних продуктів в Україні / О. А. Томашевська, Т. В. Мірзоева // Агросвіт. – 2012. – № 21. – С. 2–5.

124. Формування ринку екологічно безпечної продукції при органічному землеробстві / А. С. Антонєць, В. В. Писаренко, Т. В. Лук'яненко, Ю. Г. Писаренко // Економіка АПК. – 2010. – № 12. – С. 75–79.

III. НАУКОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

133. NO-TILL – шаг к идеальному земледелию : учеб.–метод. пособ. / под ред. В. Батурина. – М. : Народное образование, 2006. – 120 с.

134. Агроекологічні аспекти застосування гербіцидів на посадках картоплі / І. В. Гриник, В. Я. Харченко, О. П. Бокач, І. В. Харченко // Агроекологічний журнал : Науковий журнал. – 2008. – №1. – С.41–44.

135. Агроекологія : навч. посібн. / О. Ф. Смаглій, А. Т. Кардашов, П. В. Литвак, А. С. Малиновський. – К. : Вища освіта, 2006. – 671 с.

136. Агроекологія: теорія та практикум / В. М. Писаренко, Г. В. Писаренко, В. І. Перебийніс [та ін.] ; під ред. В.М. Писаренка. – Полтава : ІнтерГрафіка, 2003. – 318 с.

137. Алмашова В. С. Агроекологічні аспекти окремих прийомів вирощування гороху овочевого на півдні України / В. С. Алмашова, В. В. Гамаюнова // Вісник аграрної науки Причорномор'я. Вип. 2 (40) : Економічні науки. Сільськогосподарські науки. Технічні науки. – Миколаїв : МДАУ, 2007. – С. 246–251.

138. Андерсен Л. Растительные остатки и контроль в технологии no-till / Л. Андерсен, Н. Косолап // Зерно. – 2008. – № 4. – С.31–43.

139. Артиш В. І. Система вимог до технологій вирощування органічної продукції / В. І. Артиш // Економіка АПК. – 2011. – № 5. – С. 37–41.

140. Бегей С. В. Екологічне землеробство : підруч. / С. В. Бегей. – Львів : Новий Світ–2000, 2010. – 429 с.

141. Бейкер С. Дж. Посев в сухую почву / С. Дж. Бейкер, К. Е. Сакстон // Агроном. – 2011. – № 3. – С. 200–206.

142. Бек Д. Севообороты в системе No-till / Д. Бек // Агроном. – 2010. – № 4. – С. 180–185.

143. Бек Д. Технология No-till: путь, который мы прошли, чтобы достигнуть успеха / Д. Бек, Д. Миллер, М. Хегни // Зерно. – 2010. – № 1. – С. 36–47.

144. Береговий В. К. Екологічні проблеми використання земель у сільському господарстві України / В. К. Береговий // Агросвіт. – 2011. – № 13–14. – С. 13–15.

145. Бибар В. Созданная для технологии Ноу-тилл сеялка способна профессионально решать задачи фермеров / В. Бибар // Зерно. – 2010. – № 3. – С. 102–105.

146. Биологическая система земледелия / С. Н. Воропаев [и др.] ; под ред. В. Д. Ермохина. – М. : Колос, 2009. – 192 с.

147. Биркас М. В засушливые годы спасёт no-till. Опыт использования технологии прямого посева в Венгрии / М. Биркас, М. Джоланкай, А. Стингли // *Зерно*. – 2010. – № 9. – С. 24–33.

148. Біопрепарати допоможуть вам отримати органічну продукцію // *Агросвіт України*. – 2010. – № 1. – С. 10–11.

149. Блинский В. Антикризисный No-till / В. Блинский // *Зерно*. – 2010. – № 2. – С. 18–24.

150. Бойко Л. Передумови розвитку органічного виробництва в Україні / Л. Бойко // *Землевпорядний вісник*. – 2011. – № 2. – С. 30–35.

151. Бойко М. Ф. Нові науково-методичні підходи до побудови філогенетичної системи органічного світу та проблеми їх висвітлення в курсі ботаніки у вищих навчальних закладах / М. Ф. Бойко // *Наука і методика : Збірник науково-методичних праць*. Вип. 6. – К. : Аграрна освіта, 2006. – С. 124–128.

152. Болотских А. Экологические аспекты технологии выращивания овощных растений / А. Болотских // *Овощеводство*. – 2008. – № 9. – С. 58–61 ; № 11. – С. 61–65.

153. Бомба М. Я. Сучасні тенденції розвитку світового землеробства [Електронний ресурс] / М. Я. Бомба // *Вісник НАН України*. – 2007. – № 12. – С. 34–40. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/portal/all/herald/2007-12/a7-12.pdf>.

154. Бомба М. Я. Біологічне землеробство: стан і перспективи розвитку / М. Я. Бомба, М. І. Бомба // *Екологічний вісник*. – 2008. – № 1. – С. 5–9.

155. Бондарчук И. Системы защиты кукурузы при No-till – опыты на украинских полях / И. Бондарчук // *Зерно*. – 2008. – № 12. – С. 52–59.

156. Бондарчук И. Сорняки и яровая пшеница при переходе на No-till / И. Бондарчук // *Зерно*. – 2008. – № 9. – С. 37–44.

157. Борисов В. А. Особенности питания овощных культур и приемы получения экологически безопасной продукции / В. А. Борисов // *Картофель и овощи*. – 2009. – № 8. – С. 12–13.

158. Боровик Г. Класика і Mini-till / Г. Боровик // *Новини агротехніки*. – 2010. – № 1. – С. 22–23. Доцільність застосування безплужної оранки ґрунту.

159. Бураков И. И. Сад экологически чистых плодов и ягод / И. И. Бураков // *Настоящий хозяин: журнал для землевладельцев, садоводов и фермеров*. – 2009. – № 2. – С. 52–55.

160. Василенко Г. Посібник для малих та середніх підприємств плодоовочевої галузі з підготовки та впровадження системи управління безпекою харчових продуктів на основі концепції ХАССП / Г. Василенко, Г.

Миронюк, О. Дорофєєв ; Проект сприяння торгівлі та інвестиціям USAID | TIBA ; Міжнародний інститут безпеки та якості харчових продуктів (IIFSQ). – К. : IIFSQ, 2008. – 126 с.

Мета даного документа – зробити короткий огляд основних принципів системи ХАССП, що стосуються, насамперед, мікробіологічної безпечності харчових продуктів, а також на основі приведених прикладів продемонструвати, як ці принципи можуть бути використані на практиці.

161. Вергунов В. А. Природоохоронне адаптивно-ландшафтне меліоративне землеробство в басейнах малих річок лісостепу України : монографія / В. А. Вергунов. – К. : Аграрна наука, 2006. – 432 с.

162. Веремеєнко С. І. Екологічний аудит сільськогосподарських земель: синергізм басейнового підходу та органічного землеробства / С. І. Веремеєнко, М. П. Скрипчук // Екологічний вісник. – 2011. – № 5. – С. 16–17.

Обґрунтовано доцільність органічного сільськогосподарського виробництва.

163. Вирощування озимої пшениці за технологією No-till у Степу / А. Г. Горобець, О. І. Цилюрік, А. І. Горбатенко [та ін.] // Агронаом. – 2010. – № 3. – С. 52–54.

164. Власенко І. В. Біотехнології у сільському господарстві для покращення продовольчого забезпечення населення / І. В. Власенко // Агроекологічний журнал. – 2012. – № 3. – С. 24–27.

165. Волох П. Найкращий шлях до мінімального обробітку ґрунту – екологічне землеробство / П. Волох, А. Кобець, В. Хорішко // Техніка АПК. – 2008. – № 5. – С. 19–21.

166. Волянська Т. І. Бобові культури – як головний чинник органічного землеробства / Т. І. Волянська // Насінництво. – 2011. – № 12. – С. 8–10.

167. Востров И. С. Биологическое земледелие / И. С. Востров // Природа и человек. XXI век. – 2010. – № 5. – С. 10–12.

168. Гайдуцький П. І. Екологізація суспільної свідомості та розвиток агросфери / П. І. Гайдуцький, О. В. Ходаківська // Економіка АПК. – 2012. – № 11. – С. 15–21.

169. Гамалей В. І. Стан чорноземів типових за органічного землеробства / В. І. Гамалей, М. І. Драган, Л. І. Шкарівська // Вісник аграрної науки. – 2010. – № 12. – С. 48–51.

170. Ганганов В. М. Проблеми відродження продуктивності сільськогосподарських земель в Україні / В. М. Ганганов // Економіка АПК. – 2003. – № 9. – с. 37–42.

171. Германн В. Особливості застосування та переваги і технології Strip-Till / В. Германн // Агроном. – 2011. – № 4. – С. 144–149.

172. Гонта А. І. Кормовий люпин. Високопоживна зелена маса та найдешевше органічне добриво / А. І. Гонта, В. В. Яблонська, А. П. Білітюк // Насінництво. – 2010. – № 4. – С. 7–8.

173. Горбань С. Д. Сівозміна – ведуча ланка в технології органічного землеробства [Електронний ресурс] / С. Д. Горбань // Посібник українського хлібороба. – К., 2009. – С. 268–269. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Pukh/2009/268.pdf

174. Горбань С. Д. Сівозміна – центральна ланка в органічному землеробстві / С. Д. Горбань // Аграрний тиждень. Україна. – 2008. – Черв. (№ 22). – С. 7.

175. Горлова С. Аргументы в пользу органического производства / С. Горлова // Овощеводство. – 2008. – № 4. – С. 14–17.

176. Горлова С. Методи органічного земледелія. Требования к почвам / С. Горлова // Овощеводство. – 2007. – № 11. – С. 16–17.

177. Горлова С. Овощеводство по органическим технологиям в Украине / С. Горлова // Овощеводство. – 2007. – № 10. – С. 16–17.

178. Горлова С. Органічне землеробство / С. Горлова // Фермер України. – 2007. – Серп. (№ 16). – С. 7.

179. Горчаков Я. Об органическом земледелии / Я. Горчаков // Олійно-жировий комплекс. – 2006. – № 1. – С. 55–57.

180. Грант С. Искусство обработки – No-till / С. Грант // Агроном. – 2008. – № 4. – С. 130–132.

181. Гречкосій В. Д. Рослинні органічні добрива / В. Д. Гречкосій, О. Г. Воронцов // Аграрна техніка та обладнання. – 2012. – № 2. – С. 46–47.

182. Григорьева Н. Шмелеводство – перспектива для органического хозяйства. Использование шмелей для опыления / Н. Григорьева // Надежда планеты. – 2009. – № 12. – С. 4–6.

183. Гудзь В. П. Екологічні проблеми землеробства : підруч. / В. П. Гудзь, М. Ф. Рибак, М. М. Тимошенко та ін. ; за ред. В. П. Гудзя. – Житомир : ЖНАЕУ, 2010. – 708 с.

184. Дикун Н. Интенсивные технологии выращивания органической земляники садовой / Н. Дикун, В. Козак // Овощеводство. – 2012. – № 10. – С. 34–36.

185. Димань Т. М. Органічна їжа / Т. М. Димань // Мясное Дело. — 2008. — № 3. — С. 42—45.

186. Довбан К. И. Зеленые удобрения: вопросы теории и практики / К. И. Довбан. — Минск : Белорус. наука. — 2009. — 404 с.

187. Долженчук В. І. Біологізація землеробства, завдання та перспективи [Електронний ресурс] / В. І. Долженчук, О. В. Яценко, Г. Д. Крупко та ін. // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. — 2009. — Вип. 2. — Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Vnuvgrp/2009_2/v4609.pdf

188. Дорофеев О. В. Наслідки впливу інтенсифікації землеробства на екологічну рівновагу навколишнього середовища [Електронний ресурс] / О. В. Дорофеев // Вісник Полтавської державної аграрної академії. — 2011. — Вип. 4. — С. 136–141. — Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/portal/chem_biol/vpdaa/2011_4/136.pdf

189. Дрозда В. Ф. Екологізація галузі захисту рослин – магістральний напрямок розвитку садівництва / В. Ф. Дрозда // Сад, виноград і вино України. — 2005. — № 3–5. — С. 24–27.

190. Дудар О. Т. Органічне агровиробництво у системі еколого-спрямованого розвитку сільського господарства [Електронний ресурс] / О. Т. Дудар // Інноваційна економіка. — 2009. — № 4. — С. 26–30. — Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2009_4/26.pdf

191. Дудар О. Т. Формування системи органічного агровиробництва / О. Т. Дудар // Економіка АПК. — 2012. — № 8. — С. 31–38.

192. Екологізація виробництва сільськогосподарської продукції // Ефективні корми та годівля. — 2008. — № 7. — С. 39–40.

193. Екологічна система виробництва зерна в промисловому регіоні [Електронний ресурс] / О. Б. Бондарева, Л. І. Коноваленко, Ю. К. Бородай, О. А. Белицька // Вісник Донецького національного університету. Серія А. Природничі науки. — 2009. — Вип. 1. — С. 581–583. — Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/portal/natural/vdu_a/2009_1/Short%20papers/27_Bondareva.pdf

194. Екологічне сільське господарство: кроки назустріч. Крок перший: екологічне землеробство / ред. В. Підліснюк. — К. : Видавничий центр НАУ, 2006. — 79 с.

195. Екологічні проблеми землеробства / І. Д. Примак, Ю. П. Манько, Н. М. Рідей [та ін.] ; За ред. І. Д. Примака — К. : Центр учбової літератури, 2010. — 456 с.

196. Екологічні проблеми землеробства : підруч. / за ред. В. П. Гудзя. — Житомир : ЖНАЕУ, 2010. — 708 с.

197. Єрмоленко О. Технологія виробництва і застосування біологічно активних добрив / О. Єрмоленко // Техніка АПК. – 2008. – № 6–7. – С. 24–37.

198. Єщенко В. О. Системи землеробства: від назви до змісту [Електронний ресурс] / В. О. Єщенко, І. Д. Примак // Автохтонні та інтродуковані рослини : зб. наук. праць. – 2011. – Вип. 7. – С. 128–134. – Режим доступу : www.nbuiv.gov.ua/portal/Chem_Biol/Atir/2011_7/Eschenko.pdf

У статті показана історія розвитку систем землеробства від примітивних до сучасних.

199. Жарінов В. І. Словник – довідник по агроекології : словник / В. І. Жарінов, С. В. Довгань. – К. : ТОВ "Четвертий Рим", 2001. – 374 с.

Довідковий матеріал у вигляді тлумачень із загальної екології та екології рослин.

200. Жолобецький Г. ГМО чи органічне виробництво / Г. Жолобецький // Пропозиція. – 2009. – № 1. – С. 28–30.

201. Жолобецький Г. Стівідсотковий No-till – вигреш у будь-якому разі / Г. Жолобецький // Пропозиція. – 2008. – № 6. – С. 32–34.

202. Жуковский О. А. Органическое животноводство в Украине. Первые шаги / О. А. Жуковский // Надежда планеты. – 2009. – № 8. – С. 11–13.

203. Золотин А. Ю. Некоторые аспекты методологии экологизации производства продуктов питания / А. Ю. Золотин, О. И. Башкиров, Т. А. Антипова // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2008. – № 12. – С. 18–20.

204. Зубець М. В. Розвиток і наукове забезпечення органічного землеробства в європейських країнах / М. В. Зубець, В. В. Медведєв, С. А. Балюк // Вісник аграрної науки. – 2010. – № 10. – С. 5–8.

205. Какие яйца могут называться органическими? // Сучасне птахівництво. – 2012. – № 7. – С. 29.

206. Какое удобрение лучше? Сидераты! / под. ред. П. Н. Трофименко. Справочник, 2-е изд., доп. – К. : К Земле с любовью, 2009. – 80 с.

207. Калегари А. Севооборот и покровные культуры в системе No-till / А. Калегари // Зерно. – 2008. – № 9. – С. 68–74.

208. Калініченко Є. Органічна продукція харчування / Є. Калініченко // Агросектор. – 2004. – № 1

209. Канаш О. Критичний огляд традиційних підходів щодо оптимізації землекористування / О. Канаш // Землевпорядний вісник. – 2010. – № 12. – С. 13–17.

210. Каплун А. Десять причин сказать "органической" пище да! / А. Каплун // Настоящий хозяин. – 2009. – № 4. – С. 14–16.

211. Каплун А. Мінеральні добрива чи органіка? Ось в чому питання... : органічні продукти набувають все більшої популярності серед споживачів / А. Каплун // Аграрний тиждень. Україна. – 2009. – Трав. (№ 17). – С. 8.

212. Капштик М. В. Відтворення органічної речовини чорноземів як передумова органічного виробництва / М. В. Капштик // Вісник аграрної науки. – 2009. – № 9. – С. 8–13.

213. Капштик М. В. Грунтозахисні технології як передумова органічного землеробства [Електронний ресурс] / М. В. Капштик, О. В. Демиденко // Агроєкологічний журнал. – 2011. – № 2. С. 52–58. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/aezh/2011_2/Kapshtyk.pdf

214. Капштик М. В. Преимущества органического производства с научной точки зрения / М. В. Капштик // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 4. – С. 20–24.

215. Капштик М. В. Преимущества органического производства с научной точки зрения / М. В. Капштик // Хранение и переработка зерна. – 2010. – № 5. – С. 7–11. – Окончание. Начало № 4. – 2010.

216. Карлос К. Кровето No-till. Взаимосвязь между No-till, растительными останками, питанием растений и почвы / К. Кровето Карлос. – Днепропетровск, 2007. – 240 с.

217. Карпій В. Біологічне землеробство / В. Карпій // Сільські вісті. – 2008. – 4 берез. – С. 1, 3.

218. Кипрюшин В. И. Экологические основы земледелия / В. И. Кипрюшин. – М. : Колос, 1996. – 367 с.

219. Кириллов Ю. Органическое земледелие – путь к получению экологически чистой продукции / Ю. Кириллов, А. Рубский // Овощеводство. – 2011. – № 12. – С. 46–47.

220. Кисель В. И. Почва в органическом земледелии / В. И. Кисель, Л. А. Шедей // Надежда планеты. – 2009. – № 12. – С. 7–9.

221. Кобець М. Органічне сільське господарство – що це таке? / М. Кобець // Пропозиція. – 2006. – № 6. – С. 58–62.

222. Колесніков Л. О. Фауна турунів на посівах пшениці озимої в умовах біологічного землеробства / Л. О. Колесніков, С. А. Ніколаєва // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2010. – № 1. – С. 15–21.

223. Косолап М. П. No-till: наука без практики німа, практика без науки сліпа / М. Косолап // Пропозиція. – 2008. – № 4. – С. 58–63.

Інтерв'ю співробітника кафедри "Землеробства та гербології" НАУ М. П. Косолапа з приводу впровадження в землеробство України системи No-till.

224. Косолап М. П. Система землеробства No-till : навч. посіб. / М. П. Косолап, О. П. Кротинов. – К. : Логос, 2011. – 352 с.

225. Косолап Н. Растительные остатки и температура почвы / Н. Косолап, А. Кротинов // Зерно. – 2012. – № 4. – С. 88–94.

226. Костин П. О перспективах развития земледелия / П. Костин // Овощеводство. – 2012. – № 3. – С. 32–35.

227. Котвицкий Л. Мифы органического земледелия / Л. Котвицкий // Приусадебное хозяйство. – 2010. – № 9. – С. 24–26.

228. Коцур В. Нетрадиційні засоби захисту рослин, які забезпечують отримання органічної продукції або Захистіть себе від геноциду / В. Коцур // Агросвіт України. – 2009. – № 5/6. – С. 26–28.

229. Кочерга М. О. Захист смородини чорної в органічному землеробстві / М. О. Кочерга // Карантин і захист рослин. – 2012. – № 10. – С. 6–9.

230. Кравченко О. І. Розвиток і перспективи екологічного виробництва / О. І. Кравченко, Ю. Ю. Волошко // Ефективне тваринництво. – 2011. – № 7. – С. 10–11.

231. Кравчук В. І. Концептуальні основи побудови системи точного землеробства України / В. І. Кравчук, Г. А. Баранов // Техніка АПК. – 2000. – №9. – С. 4–8.

232. Кривенко И. С. Выращивание чеснока в органической системе земледелия / И. С. Кривенко, П. О. Степишин // Надежда планеты. – 2009. – № 11. – С. 17–19.

233. Кривов В. Адаптивно-ландшафтна система землеробства основа еколого-безпечного землекористування / В. Кривов // Землевпорядний вісник. – 2010. – № 1. – С. 8–11.

234. Кроветто К. Технологія No-Till, стерня і живлення ґрунту / К. Кроветто // Пропозиція. – 2005. – № 1. – С. 72–74.

235. Кропивко М. Екологічна диверсифікація використання сільськогосподарських земель в Україні / М. Кропивко, О. Ковальова // Економіка України : науковий журнал. – 2010. – № 7. – С. 78–86.

236. Кротинов А. Плотность почвы и пути ее снижения / А. Кротинов, Н. Косолап // Зерно. – 2012. – № 3. – С. 44–48.

237. Кузнєцова Є. Органічна увертюра: неупереджений погляд на систему екологічного менеджменту сільського господарства / Є. Кузнєцова // Агробізнес сьогодні. – 2007. – Берез. (№ 5). – С. 34–35.

238. Кузьменко О. Б. Сучасні напрями екологобезпечного землекористування [Електронний ресурс] / О. Б. Кузьменко // Наукові праці. Екологія. – 2009. – Вип. 94. – С. 29–33. – Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npchdu/Ecology/2009_94/94-6.pdf

У статті розглянуто сучасні напрями екологізації землекористування. Проаналізовано дослідження розвитку біологічних технологій збереження природної родючості ґрунту в країнах Західної Європи і США. Представлені первинні результати модельно-імітаційного експерименту щодо визначення оптимального мікробіологічного препарату для відтворення природної родючості ґрунтів Миколаївської області.

239. Курдюмов Н. И. Мастерство плодородия / Н. И. Курдюмов. – М. : Владис, 2007. – 512 с.

240. Курдюмов Н. О пермакультуре : [система ведения сельского хозяйства на основе эффективности вложенных затрат и использовании биологических ресурсов] / Н. Курдюмов // Эффективное животноводство. – 2009. – № 6. – С.32–35 ; № 7. – С. 30–32.

241. Куценко А. М. Агроекологія / А. М. Куценко, В. Н. Писаренко. – К. : Урожай, 1995. – 256 с.

242. Ласло О. О. Органічне землеробство – шлях до екологічно безпечної продукції / О. О. Ласло // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2009. – № 1. – С. 137–139.

243. Лафон Г. Выращиваем горох по системе No-till / Г. Лафон // Зерно. – 2007. – № 5. – С. 30–36.

244. Лафон Г. Выращивание полевого гороха по системе No-Till в канадских прериях / Г. Лафон // Агроном. – 2007. – № 2. – С. 94–102.

245. Лебідь Л. Протистояння: ГМО проти органіки / Л. Лебідь // Аграрний тиждень. Україна. – 2009. – Верес. (№ 30). – С. 12.

246. Либман М. Управление плодородием почвы / М. Либман, Ч. Л. Молер, Ч. П. Стейвер // Зерно. – 2012. – № 4. – ; С. 124–129.

247. Литвиненко Н. Чи матимемо власну органічну їжу? / Н. Литвиненко // Сільські вісті. – 2010. – 10 верес. – С. 5.

248. Лихочвор В. В. Біологічне рослинництво / В. В. Лихочвор. – Львів : НВФ "Українські технології", 2004. – 312 с.

249. Лісневич Л. О. Історичні аспекти агрофітоценології як теоретична основа рослинництва / Л. О. Лісневич, Н. І. Петренко, Н. В. Лопатіна // Карантин і захист рослин. – 2011. – № 2. – С. 25–28.
250. Лобас М. Г. Новітні тенденції в розвитку землеробства [Електронний ресурс] / М. Г. Лобас // Агроінком. – 2011. – Вип. 7–9. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/Agroin/2011_7-9/LOBAS.pdf
251. Логвиненко С. No-till – не панacea: плюси та мінуси / С. Логвиненко // Аграрна техніка та обладнання. – 2011. – № 1. – С. 30–32.
252. Луда А. Органическое земледелие – будущее за натуральной пищей / А. Луда // Сельская жизнь в Украине. – 2009. – 25 сент. – С. 4.
253. Мазуренко А. П. Адаптационная биодинамическая система земледелия как система природопользования / А. П. Мазуренко // Надежда планеты. – 2008. – № 9. – С. 8–10.
254. Майбутнє за органічним агровиробництвом // Аграрний тиждень. — 2007. — № 12. — С. 19—25.
255. Маклюк О. І. Використання мікробіологічного потенціалу ґрунту в органічному землеробстві / О. І. Маклюк // Вісник аграрної науки. – 2011. – № 12. – С. 52–54.
256. Малькова К. Краще для живої природи / К. Малькова // Посібник українського хлібороба 2008. – К., 2008. – С. 112.
257. Марков І. А. Плямистості пшениці. Захисні заходи при вирощуванні за технологією No-till / І. А. Марков // Агроном. – 2010. – № 4. – С. 52–62.
258. Марков І. А. Плямистості пшениці. Захисні заходи при вирощуванні за технологією No-till / І. А. Марков // Агроном. – 2010. – № 4. – С. 52–62.
259. Мартин А. Контроль сорняков в Mini-till и No-till. Зависимость от обработки почвы / А. Мартин, Р. Хайес, Г. Вике ; за ред. Н. Косолап // Зерно. – 2010. – № 3. – С. 20–27. – Продолж. Начало № 2. – 2010.
260. Мартин А. Контроль сорняков в энергосберегающих системах земледелия Mini-till и No-till / А. Мартин, Р. Хайес, Г. Вике // Зерно. – 2010. – № 2. – С. 65–69.
261. Марченко В. В. Надмірне ущільнення ґрунтів ходовими системами сільськогосподарських машин / В. В. Марченко // Агроном. – 2009. – № 4. – С. 144–148.
262. Медведєв В. В. Наукові дослідження з ґрунтохоронних технологій в європейських країнах [Електронний ресурс] / В. В. Медведєв // Агрохімія і

грунтознавство. – 2010. – Вип. 73. – Режим доступу : http://www.nbuuv.gov.ua/portal/chem_biol/aig/2010_73/Medvedev.pdf

Розглянуто зміст і основні результати досліджень з ґрунтоохоронної тематики у Німеччині, Великій Британії і Франції. Традиційна плужна система поступово замінюється альтернативними технологіями (із зменшеною кількістю агрохімікатів, мінімальними, підтримувальними, консервативними і нульовими технологіями.

263. Мигалев А. Соя по Strip-till / А. Мигалев // *Зерно*. – 2011. – № 11. – С. 66–69.

Сравнение технологий выращивания сои по Strip-till (с глубокой полосной обработкой почвы) и по No-till (нулевая обработка почвы).

264. Мироненко В. Г. Біологічний захист рослин в органічному землеробстві [Електронний ресурс] / В. Г. Мироненко, Л. П. Ющенко // *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. – 2009. – Вип. 134. Ч. 3. – Режим доступу : http://www.nbuuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnau/2009_134_3/09mvg.pdf

265. Мицук О. А. Екологічні проблеми використання пестицидів / О. А. Мицук, С. В. Мідяний // *Сільський господар*. – 2010. – № 7–8. – С. 18–21.

266. Набок В. Органічне виживання : [органічне виробництво] / В. Набок // *Агроперспектива*. – 2008. – № 11. – С. 18–19.

267. Набок В. Посеять в два раза быстрее / В. Набок // *Зерно*. – 2011. – № 3. – С. 128–135.

268. Надикто В. Ще раз про TILL та NO-TILL / В. Надикто // *Пропозиція*. – 2009. – № 5. – С. 96–98.

269. Наукові аспекти розвитку органічної продукції в Україні / І. К. Мазуренко, Л. Ю. Філіпова, А. А. Крохальова, Т. Г. Опаренюк // *Причорноморський екологічний бюлетень*. – 2012. – № 2. – С. 60–64.

У статті наведено результати наукових досліджень щодо формування вимог до органічних продуктів. Обґрунтовані технічні та технологічні вимоги до органічної продукції, здійснено апробацію методичних рекомендацій та організовано промислове виробництво.

270. Овсянников Ю. А. Теоретические основы эколого-биосферного земледелия / Ю. А. Овсянников. — Екатеринбург : Изд-во Урал. ун-та, 2000.— 264 с.

271. Оленюк А. М. Біологічне землеробство і продуктивність цукрових буряків / А. М. Оленюк, В. І. Печенюк, Е. Р. Ермантраут // *Цукрові буряки*. – 2008. – № 1. – С. 13–15.

272. Олійник О. Впровадження інноваційних систем землеробства в Україні / О. Олійник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://confitapv.at.ua/publ/konf_14_15_grudnja_2011_r/sekcija_5_ekonomichni_nauki/vprovadzhennja_innovacijnikh_sistem_zemlerobstva_v_ukrajini/29-1-0-1373
273. Органічне землеробство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gk.if.ua/2010/03/16/631>
274. Осипенко П. Біологічне землеробство – ще пасинок в державі / П. Осипенко // Агробізнес сьогодні. – 2007. – № 3. – С. 22–24.
275. Основи біологічного та адаптивного землеробства : навч. посіб. / П. В. Писаренко, О. О. Горб, Т. В. Невмивако, Ю. С. Голік. – Полтава : Оріяна, 2009. – 312 с.
276. Основи органічного виробництва : навч. посіб. / П. О. Стецишин, В. В. Пиндус, В. В. Рекуненко та ін. – Вид. 2-ге, змін. і доповн. – Вінниця : Нова Книга, 2011. – 552 с.
277. Панас Р. М. Рациональне використання та охорона земель : навч. посіб. / Р. М. Панас. – Львів : Новий Світ–2000, 2008. – 350 с.
278. Пастух О. М Сапропелізація як ефективний фактор органічного землеробства / О. М. Пастух, О. М. Капась // Економіка АПК. – 2011. – № 2. – С. 23–26.
279. Петерсон Г. Принципи накопичення вологи і технологія No-Till / Г. Петерсон // Агроном. – 2006. – № 4. – С. 44–55.
280. Писаренко В. М. Агроекологія : навчальний посібник для студентів вузів / В. М. Писаренко, П. В. Писаренко, В. В. Писаренко. – Полтава, 2008. – 256 с.
281. Писаренко В. М. Основні напрями інтегрованого захисту рослин в умовах органічного землеробства / В. М. Писаренко // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2008. – № 4. – С. 14–18.
282. Пономарев А. С. Органическое пчеловодство и органический мед / А. С. Пономарев, А. С. Фармазян // Пчеловодство. – 2010. – № 10. – С. 2–5.
283. Поперечна С. Чи є умови для органічного перепільництва? / С. Поперечна // Наше птахівництво. – 2011. – № 4. – С. 12–14.
284. Порудєєва Т. В. Вартісний аналіз балансу гумусу в системі екологічно безпечного землекористування / Т. В. Порудєєва // Вісник аграрної науки Причорномор'я. Вип.1(48) : Економічні науки. Сільськогосподарські науки. Технічні науки. – Миколаїв : МДАУ, 2009. – С. 124–129.

Вартісна оцінка запасів гумусу та його баланс пропонується як критерій екологічно безпечного землекористування і складова ринкової вартості землі.

285. Потабенко М. В. Особливості та передумови розвитку органічного землеробства / М. В. Потабенко, О. І. Корніцька // Агроекологічний журнал. – 2007. – № 2. – С. 34–37.

286. Потаева А. Органическое сельское хозяйство: в гармонии с природой / А. Потаева // Сельская жизнь в Украине. – 2007. – № 10. – С. 3.

287. Примак І. Проблема класифікації сучасних систем землеробства [Електронний ресурс] / І. Примак, О. Ряба, В. Єщенко, В. Опришко // Вісник Львівського національного аграрного університету. – 2011. – Вип. 15 (2). – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Vldau/Agr/2011_15_2/files/11pjco mf.pdf

288. Пузик В. К. Выращивание полевых культур в органическом земледелии / В. К. Пузик, Ю. М. Шевяков, Л. А. Рожков // Надежда планеты. – 2010. – № 9. – с. 2–5.

289. Рейнбоу Р. No-till и уплотнение почвы: стереотипы и реальность / Р. Рейнбоу // Зерно. – 2007. – № 1. – С. 20–25.

290. Ресурсозберігаючі технології механічного обробітку ґрунту в сучасному землеробстві України / І. Д. Примак, В. О. Єщенко, Ю. П. Манько, М. І. Трегуб, О. І. Примак. — К.: "КВІЦ", 2007 — 272 с.

291. Рівз У. Почему избираем путь к системе No-Till / У. Рівз // Агроном. – 2007. – № 3. – С. 102–105.

292. Рубан М. Б. Екологізація захисту від шкідників [люцерна насіннева] / М. Б. Рубан // Карантин і захист рослин. – 2012. – № 3. – С. 15–17.

293. Руженкова О. Органічне землеробство: минуле, сьогодення, перспективи / О. Руженкова // Аграрний тиждень. Україна. – 2009. – Груд. (№ 41). – С. 9.

294. Сава А. П. Особливості визначення пріоритетних територій для виробництва екобезпечної аграрної продукції [Електронний ресурс] / А. П. Сава, Б. О. Сидорук // Сталій розвиток економіки. – 2011. – № 6. – С. 145–153. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2011_6/145.pdf

295. Сайко В. Ф. Наукові основи стійкого землеробства в Україні [Електронний ресурс] / В. Ф. Сайко // Збірник наукових праць ННЦ "Інститут землеробства УААН". – 2010. – Вип. 3. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/znpzeml/2010_3/1_say.pdf

296. Сайко В. Ф. Системи обробітку ґрунтів в Україні / В. Ф. Сайко // Вісник аграрної науки. – 2007. – № 6. – С. 5–9.

297. Сайко В. Ф. Системи обробітку ґрунту в Україні [Електронний ресурс] / В. Ф. Сайко, А.М. Малієнко. – К.: ВД "ЕКМО", 2007. – 44 с. – Режим доступу : <http://zemlerobstvo.com/wp-content/uploads/Системи-обробітку-ґрунту.pdf>

298. Самойленко І. Растения против вредителей / І. Самойленко // Зерно. – 2012. – № 5. – С. 86–92.

299. Сендецький В. Переробка органічних відходів агропромислового комплексу в біодобриво «Біогумус» методом вермикюльтивування [Електронний ресурс] / В. Сендецький // Вісник Львівського національного аграрного університету. Агрономія – 2010. – Вип. 14. Ч.2. – С. 253–258. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/Vldau/Agr/2010_2/files/10svofbv.pdf

Наведено технологію переробки органічних відходів агропромислового комплексу методом вермикюльтивування в біодобриво нового покоління "Біогумус". Технологія передбачає правильний підбір компонентів та їх складу для підготовки субстрату до вермикюльтивування.

300. Сенчук М. Обґрунтування оптимальної структури посівних площ та поголів'я худоби у господарстві для впровадження органічного землеробства / М. Сенчук // Техніка і технології АПК. – 2012. – № 4. – С. 31–34.

301. Сизенко Е. І. Основные направления экологизации продуктов питания / Е. І. Сизенко, Л. М. Аксенова // Хранение и переработка сельхозсырья. – 2008. – № 12. – С. 15–17.

302. Сільськогосподарська екологія : навч. посіб. / за ред. В. О. Головка. – Харків : Еспада, 2009. – 624 с.

303. Сіренко Н. М. Взаємообумовленість інноваційних технологій в аграрній освіті та органічному виробництві [Електронний ресурс] / Н. М. Сіренко // Вісник аграрної науки Причорномор'я. — 2012. — Вип. 1(65). — С. 12—19. – Режим доступу : [http://www.mdau.mk.ua/vesnik/visnik_2012-1\(65\).pdf#page=12](http://www.mdau.mk.ua/vesnik/visnik_2012-1(65).pdf#page=12)

304. Сіренко Н. М. Інноваційні технології в органічному землеробстві [Електронний ресурс] / Н. М. Сіренко, Т. О. Чайка // Вісник Хмельницького національного університету : Сер. Економічні науки. — Том 2. — № 4. — 2012. — С. 131—135. – Режим доступу : <http://finance.mdau.mk.ua/files/articles/2012-sirenko-chayka-itoz.pdf>

305. Сміленко Є. А. Город без «хімії» / Є. А. Сміленко // Дім, сад, город. – 2009. – № 4. – С. 8–9.

306. Сокальський В. В. Органічне землеробство: проблеми і перспективи / В. В. Сокальський // Економіка АПК. – 2010. – № 4. – С. 48–53.

307. Солоненко В. К. Вплив елементів біологічного землеробства на якість продуктів рослинного походження [Електронний ресурс] / В. К. Солоненко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Біологія / редкол.: М. М. Барна, В. В. Грубінко, В. З. Курант [та ін.]. – Тернопіль, 2011. – Вип. 1 (46). – С. 73–76. – Режим доступу : <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/1040>

Досліджено вплив елементів біологічного землеробства на якість продуктів, продуктивність і технологічні характеристики озимої пшениці.

308. Стан чорноземів типових за органічного землеробства / В. І. Гамалей, М. І. Драган, Л. І. Шкарівська [та ін.] // Вісник аграрної науки. – 2010. – № 12. – С. 48–51.

309. Фукуока М. Революция одной соломинки. Введение в натуральное земледелие / М. Фукуока. – М. : Индепендент Медиа, 2006. – 100 с.

310. Хабиров Г. А. О производстве экологической сельскохозяйственной продукции / Г. А. Хабиров, Т. Е. Брагина // Аграрная наука. – 2006. – № 10. – С. 21–22.

311. Харченко А. Новый ключ к восстановлению плодородия почвы / А. Харченко // Зерно. – 2012. – № 9. – С. 68–75.

312. Хегні М. Сівозміни та послідовність культур у помірних кліматичних умовах у системах No-Till / М. Хегні // Агроном. – 2005. – № 4. – С. 88–91.

313. Ходаківська О. В. Екологізація сільськогосподарських земель: сучасний вимір та перспективи розвитку / О. В. Ходаківська // Економіка АПК. – 2011. – № 10. – С. 23–29.

314. Ходаківська О. В. Напрями біологізації землеробства у кормовиробництві / О. В. Ходаківська // Економіка АПК. – 2010. – № 5. – С. 13–17.

315. Ходаківська О. В. Сучасні проблеми та перспективи розвитку екологізації аграрного виробництва в Україні / О. В. Ходаківська, О. В. Бігдан // Вісник аграрної науки. – 2012. – № 8. – С. 69–72.

316. Ходаківська О. Роль органічних добрив у поліпшенні екологічного стану та підвищенні родючості радіоактивно забруднених ґрунтів / О. Ходаківська // Землевпорядний вісник. – 2010. – № 1. – С. 18–22.

317. Хольцер З. Аграрий–революционер / З. Хольцер ; пер. с нем. Э. А. Шек. — Орёл : С. В. Зенина, 2008. — 176 с.

318. Хольцер З. Пермакультура Зеппа Хольцера. Практическое применение для сада, огорода и сельского хозяйства. Часть 1. / З. Хольцер ; пер. с нем. Э. А. Шек. — Орёл : С. В. Зенина, 2009. — 160 с.

319. Хоненко Л. Г. Агроекологічні аспекти вирощування ріпаку в Україні / Л. Г. Хоненко, Т. В. Пилипенко, О. В. Пилипенко // Перлини степового краю. — Миколаїв : МДАУ, 2009. — С. 55–58.

320. Чайка Т. О. Еко-інновації в органічному агровиробництві [Електронний ресурс] / Т. О. Чайка // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету : Економічні науки : Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс». — 2012. — №2 (18). — Т.3. — С. 255–263. — Режим доступу : <http://finance.mdau.mk.ua/files/articles/2012-chayka-eivoa.pdf>

321. Шаповал О. ГМО чи органічне виробництво? / О. Шаповал // Аграрний тиждень. Україна. — 2008. — № 43. — С. 6.

322. Шевага Л. В. Майбутнє за добре забутим минулим : [органічне виробництво] / Л. В. Шевага // Ветеринарна медицина України. — 2009. — № 11. — С. 41–42.

323. Шевченко М. С. No-till як система, спосіб і альтернатива в степовому землеробстві / М. С. Шевченко, О. М. Шевченко, В. І. Приходько // Хранение и переработка зерна. — 2012. — № 8. — С. 44–46.

324. Шелудько В. М. Формування ефективних агротехнологій виробництва продукції в контексті вимог органічного землеробства [Електронний ресурс] / В. М. Шелудько, К. В. Шелудько // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. — 2012. — № 6. — Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Vkhnuu_ekon/2012_6/pdf/38.pdf

325. Шерстобоева О. В. Екологічні, економічні та соціальні передумови біологічного землеробства / О. В. Шерстобоева // Агроекологічний журнал. — 2007. — № 1. — С. 67–70.

326. Шидула М. К. Концепція біологічного землеробства на чорноземних ґрунтах / М. К. Шидула // Вісник ХНАУ. — 2004. — № 1. — С. 237.

327. Шпак Г. М. Система забезпечення органічного виробництва / Г. М. Шпак, В. В. Рибак, Д. С. Кропивко // Екологічний вісник. — 2012. — № 3. — С. 26–27.

Про необхідність чітко визначеної державної політики та запровадження системи стандартів і гарантій, а також урядова підтримка органічного сектору виробництва.

328. Шувар І. А. Екологічні основи зниження забур'яненості агрофітоценозів : навч. посіб. / І. А. Шувар. – Львів : Новий Світ–2000, 2008. – 495 с.

329. Що таке органічне сільське господарство? [Електронний ресурс] : www.organic.com.ua/sho_take_organichne_zemlerobstvo_.htm/

330. Щурик М. В. Органічне землеробство як напрям збереження та поліпшення сільськогосподарських угідь АПК [Електронний ресурс] / М. В. Щурик // Наука й економіка. – 2010. – № 4 (20). – С. 133–139. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/nie/2010_4/133-139.pdf

331. Экологическое земледелие с основами почвоведения и агрохимии : учебник / К. С. Матюк, А. И. Беленков, М. А. Мазиров [и др.]. – М. : Изд-во РГАУ–МСХА имени К.А. Тимирязева, 2011. – 189 с.

332. Янтай Г. Однолетние бобовые для новых технологий / Г. Янтай, Т. Годдард // Зерно. – 2010. – № 12. – С. 44–50.

333. Ярмилка В. ЕМ технология — основа органического земледелия [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.lol.ua/rus/showart.php?id=23166

334. Ярошенко О. Органічне майбутнє / О. Ярошенко // Агробізнес сьогодні. – 2009. – Квіт. (№ 8). – С. 34–35.

335. Ярошко М. Органічні добрива повертаються / М. Ярошко // Аграрна техніка та обладнання. – 2012. – № 1. – С. 38–41.

IV. ДОСВІД ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

336. Артиш В. І. Стан і розвиток виробництва органічної агропродовольчої продукції в Україні / В. І. Артиш // Науковий вісник НАУ. — 2008. — Вин. 126. — С. 347—350.

337. Артиш В. І. Сучасний стан виробництва екологічно чистої продукції в країнах світу / В. І. Артиш // Економіка АПК. – 2005. – № 3. – С. 50–53.

338. Асоціація учасників органічного виробництва "БІОЛан Україна" [Електронний ресурс] <http://www.biolan.org.ua/ua/publications/press/>

339. Биков Р. Майбутнє за органічним агровиробництвом : [про Федерацію органічного руху України] / Р. Биков // Сельская жизнь в Украине. – 2010. – 19 февр. (№ 7). – С. 4.

340. Бородачова Н. Органическое производство в Украине. // Агроперспектива. — 2004. — № 12. — С. 54—56.

341. Бунь Л. Його високість органічний продукт / Л. Бунь // Агроперспектива. – 2009. – № 12. – С. 18–20.
342. Виробництво органічної продукції бджільництва у світі та в Україні / О. Лосев, І. Головецький, Н. Крикун, Д. Білоус // Тваринництво України. – 2011. – № 12. – С. 4–7.
343. Власов В. В. Агроекологічні аспекти концепції розвитку виноградарства в Одеській області / В. В. Власов, О. Ю. Власова // Аграрний вісник Причорномор'я : Збірник наукових праць. Вип. 37 : Економічні науки. – Одеса : ОДАУ, 2007. – С. 58–62.
344. Волошенюк І. Багатство біологічного лану : [досвід органічного виробництва] / І. Волошенюк // Сільські вісті. – 2009. – 3 лип. – С. 2.
345. Гармашів В. В. До питання органічного сільськогосподарського виробництва в Україні / В. В. Гармашів, О. В. Фомічова // Вісник аграрної науки. – 2010. – № 7. – С. 11–16.
346. Головченко Н. М. Роль органічного сільського господарства у підвищенні добробуту сільського населення в Житомирській області / Н. М. Головченко // Агросвіт. – 2009. – № 21. – С. 41–45.
347. Горлова С. Органическое земледелие и садоводство: опыт Швейцарии / С. Горлова // Овощеводство. – 2007. – № 3. – С. 10–12.
348. Григорьева Н. Всеукраинский день органического поля : [прошел 2 июля 2009 г. в городе Новоград-Волынский Житомирской обл.] / Н. Григорьева // Надежда планеты. – 2009. – № 8. – С. 6–8.
349. Гуменюк Г. Д. Органическое производство в мире: история развития и состояние на современном этапе / Г. Д. Гуменюк // Біоресурси і природокористування. — 2010. — 2, № 3—4. — С. 56—62.
350. Гуменюк Г. Д. Органічне виробництво в Україні: недоліки та перспективи / Г. Гуменюк, Ю. Слива // Продовольча індустрія АПК. – 2012. – № 1. – С. 12–16.
351. Гуцаленко О. О. Екологічне сільське господарство Польщі / О. О. Гуцаленко // Економіка АПК. – 2008. – № 3. – С. 153–155.
352. Дмитренко В. Н. Главное – любить землю / В. Н. Дмитренко ; беседовал И. Александров // Надежда планеты. – 2009. – № 10. – С. 10–12.
- Беседа с фермером, который занимается органическим сельским хозяйством.*
353. Дорошенко Т. Н. Органическое садоводство в России / Т. Н. Дорошенко // Надежда планеты. – 2009. – № 10. – С. 2–4.
354. Дудар О. Т. Розвиток органічного агровиробництва в Україні / О. Т. Дудар // Економіка АПК. – 2012. – № 3. – С. 121–126.

355. Дюрр Ш. Під маркою «еко» : [виробництво екологічно чистої продукції в Німеччині] / Ш. Дюрр // Агровісник-Україна. – 2006. – № 1. – С. 36–37.

356. Жуковский О. А. Залог успеха – коммерческая составляющая благородной идеи / О. А. Жуковский ; беседовала Н. Антощенко // Надежда планеты. – 2009. – № 12. – С. 12–15.

Интервью с основателем ООО «Энтер Агри» – производителем органической продукции.

357. Зарубежный опыт выращивания экологически чистой продукции // Овощеводство. – 2006. — №12. – С. 22–25.

358. ЗАТ НВЦ "Черкасибіозахист" на варті врожаю. Біологічний метод – основа органічного землеробства. // Карантин і захист рослин. – 2010. – № 12. – С. 25–28.

359. Капінос С. С. Органічне сільське господарство в США / С. С. Капінос // Економіка АПК. – 2012. – № 2. – С. 158–162.

360. Кардіна П. Органічний дивограй : [у Києві вперше відбувся ярмарок органічної продукції «Органічний дивограй»] / П. Кардіна // Аграрний тиждень. Україна. – 2010. – Жовт. (№ 19/20). – С. 11.

361. Коняшин А. В. Майбутнє за органічним агровиробництвом [про Федерацію органічного руху України] / А. В. Коняшин // Сельская жизнь в Украине. – 2010. – 19 февр. (№ 7). – С. 4 ; 26 февр. (№ 8). – С. 4.

362. Кротинов А. П. No-till – по-українськи / А. П. Кротинов, Н. П. Косолап // Зерно. – 2012. – № 2. – С. 64–72.

363. Легеза Д. Г. Світовий досвід органічного виробництва сільськогосподарської продукції [Електронний ресурс] / Д. Г. Легеза // Збірник наукових праць Таврійського агротехнологічного університету (Економічні науки). – 2010. – № 3 (11). – С. 308–314. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znptdau/2010_11/11-60.pdf

364. Мазур Є. Натур по-українськи : [органічна продукція] / Є. Мазур // Агробізнес сьогодні. – № 6. – С. 12–13.

365. Манько Ю. П. Ефективність екологічного землеробства в Лісостепу України / Ю. П. Манько // Посібник українського хлібороба. – 2009. – С. 264.

366. Міжнародної федерації з розвитку органічного землеробства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ifoam.org>.

367. Олішевська А. М. Організація інтенсивного використання виробничого потенціалу фермерських господарств Миколаївської області / А. М. Олішевська // Агросвіт. – 2011. – № 9. – С. 53–56.

368. Органік в Україні. Федерація органічного руху в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://organic.com.ua/uk/homepage/2010-01-26-13-42-29>

369. Органічне землеробство: з досвіду ПП «Агроекологія» Шишацького району Полтавської обл. : практичні рекомендації / С. С. Антонєць, А. С. Антонєць, В. М. Писаренко та ін. – Полтава : РВВ ПДАА, 2010. – 200 с.

370. Панічев Р. Про no-till у Майському / Р. Панічев // Новини агротехніки. – 2008. – № 3. – С. 38–39.

371. Письменська О. А. Розвиток органічного сільського господарства в Європі / О. А. Письменська // Економіка АПК. – 2012. – № 2. – С. 141–144.

372. Пінчук І. О. Міжнародна практика функціонування збутових кооперативів виробників органічної продукції [Електронний ресурс] / І. О. Пінчук, Ю. С. Бережна // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2011. – Вип. 41. Ч. 2. – С. 100–104. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vsed/2011_41_2/index.html

У статті проаналізовано роль збутових кооперативів виробників органічної продукції у процесі становлення органічної локальної продовольчої системи. Досліджено європейський досвід механізму функціонування органічних збутових кооперативів та зроблено висновок про необхідність використання кооперативної моделі збуту органічної продукції на вітчизняному ринку.

373. Проект в рамках програми БІСТРО–2003 Європейського Союзу. Досвід ведення органічного агровиробництва в Європейському Союзі: моделі розвитку в Україні. — К. : "Оранта", 2004. — 26 с.

374. Прокопчук Н. Первая всеукраинская ярмарка органических продуктов / Н. Прокопчук // Надежда планеты. – 2009. – № 11. – С. 3.

375. Прокопчук Н. Украина на международной органической выставке «BIOFACH-2010» / Н. Прокопчук // Надежда планеты. – 2010. – № 4. – С. 5–8.

376. Прокопчук Н. Швейцарсько-український проект "Розвиток органічного ринку та сертифікація в органічному сільському господарстві" / Н. Прокопчук // Ефективне тваринництво. – 2010. – № 5. – С. 11–15.

377. Прутська О. О. Органічне сільське господарство в США: реалії та перспективи для України / О. О. Прутська, О. В. Ходаківська // Економіка АПК. – 2011. – № 12. – С. 142–151.

378. Сологуб Ю. Тенденції розвитку органічного землеробства в світі / Ю. Сологуб // Агробізнес сьогодні. – 2004. – Верес. (№ 14). – С.40–41.

379. Танчик С. П. Проблеми екологічних систем землеробства в Лісостепу України / С. П. Танчик, А. І. Бабенко // Вісник аграрної науки. – 2007. – № 7. – С. 14–18.

380. Федерация органічного руху України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.organic.com.ua>.

381. Чайка Т. А. Выращивание органической продукции растениеводства на базе УНПЦ НГАУ [Електронний ресурс] / Т. А. Чайка // Молодой учёный. – 2011. – № 7 (30). – С. 158–161. – Режим доступу : <http://finance.mdau.mk.ua/files/articles/2011-chayka-vopr.pdf>

382. Чайка Т. А. Состояние рынка органической продукции Украины и его потенциал [Електронний ресурс] / Т. А. Чайка // Вестник Рязанского государственного агротехнологического университета им. П.А. Костычева : Научно–производственный журнал, 2011. — 4 (12). — С. 63–68. – Режим доступа : <http://finance.mdau.mk.ua/files/articles/2011-chayka-sropep.pdf>

383. Чайка Т. О. Ефективність органічного сільського господарства в Україні / Т. О. Чайка // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2011. – № 4. – С. 160 – 164.

384. Чайка Т. О. Земельно–ресурсний потенціал органічного виробництва в Україні [Електронний ресурс] / Т. О. Чайка // Вісник ХНАУ ім. Докучаєва : Серія «Економічні науки», 2012. — С. 323–330. – Режим доступу : <http://finance.mdau.mk.ua/files/articles/2012-chayka-zrprovu.pdf>

385. Чайка Т. О. Передумови розвитку ринку органічної продукції в Україні [Електронний ресурс] / Т. О. Чайка // Маркетинг і менеджмент інновацій — 2011. — Т. 1. — №4. — С.233–240. – Режим доступу : <http://finance.mdau.mk.ua/files/articles/2011-chayka-prorou.pdf>

386. Чудовська В. Дослідження ринку органічної продукції в Україні / В. Чудовська [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://confiapv.at.ua/publ/konf_16_17_chervnja_2011_r/sekcija_5_ekonomichni_nauki/doslidzhennja_rinku_organichnoji_produkciji_v_ukrajini/17-1-0-1016

387. Шаповал О. Національні особливості органічного землеробства / О. Шаповал // Аграрний тиждень. Україна. – 2008. – № 33. – С. 11.

388. Шаповалов В. У єднанні з природою : [про перспективи органічного сільського господарства] / В. Шаповалов // Аграрний тиждень. Україна. – 2008. – № 15. – С. 9.

389. Швейцарсько–український проект "Розвиток органічного ринку та сертифікація в органічному сільському господарстві" // Ефективне тваринництво. – 2010. – № 5. – С. 11–15.

390. Шевчук Г. М. Еколого–економічне обґрунтування органічного сільськогосподарського виробництва (на прикладі Рівненської області) [Електронний ресурс] / Г. М. Шевчук // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – №4. – Т.1. – С. 241–251. – Режим доступу : <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/23920>

Проведено еколого–економічне обґрунтування переходу господарств Рівненської області до органічного землеробства. Розраховано економічну ефективність ведення сільськогосподарського виробництва без (із) стабілізаційного періоду та із скороченим перехідним періодом.

391. Щурик М. В. Фінансове забезпечення запровадження органічного землеробства в Карпатському макрореґіоні [Електронний ресурс] / М. В. Щурик // Фінанси України. – 2009. – № 4. – С.91–98. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Fu/2009_4/pdf/SCHURYK.pdf

Обґрунтовано потребу запровадження органічного землеробства в Карпатському макрореґіоні.

392. Янченко Н. Про роль датської моделі консультативної служби для впровадження і розвитку органічного сільського господарства / Н. Янченко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. – № 6 . – С. 124–127.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

| | | | |
|-----------------|-------------------------------|------------------|----------|
| | А | Бибар В. | 145 |
| Авраменко Т. П. | 77 | Биков Р. | 339 |
| Аксенова Л. М. | 201 | Биркас М. В | 147 |
| Алмашова В. С. | 137 | Бігдан О. В. | 315 |
| Андерсен Л. | 138 | Білітюк А. П. | 172 |
| Антипова Т. А. | 203 | Білоус Д. | 342 |
| Антонець А. С. | 124, 369, | Блинский В. | 149 |
| Антонець С. С. | 369 | Бойко А. С. | 41 |
| Антонюк Г. Я. | 84 | Бойко Л. | 150 |
| Артиш В. І. | 1, 2, 78-82, 139, 336, 337 | Бойко М. Ф. | 151 |
| | Б | Бокач О. П. | 134 |
| Бабенко А. І. | 379 | Болотских А. | 152 |
| Бабієнко М. Ф. | 32 | Бомба М. І. | 154 |
| Бакун Ю. | 95 | Бомба М. Я. | 153, 154 |
| Балаж Н. Й. | 83 | Бондарева О. Б. | 193 |
| Балюк С. А. | 204 | Бондарчук І. | 155, 156 |
| Баранов Г. Л. | 231 | Борисов В. А. | 87, 157 |
| Батурин В. | 133 | Боровик Г. | 158 |
| Башкиров О. І. | 203 | Бородай Ю. К. | 193 |
| Бегей С. В. | 140 | Бородачова Н. | 39, 340 |
| Безус Р. М. | 84 | Брагина Т. Е. | 310 |
| Бейдик Н. М. | 85 | Бредіхін О. | 88 |
| Бейкер С. Дж. | 141 | Бубела Т. | 9 |
| Бек Д. | 142, 143 | Бунь Л. | 341 |
| Беленков А. І. | 331 | Бураков І. І. | 159 |
| Беленький А. | 86 | | В |
| Береговий В. К. | 144 | Василенко Г. | 160 |
| Бережна Ю. С. | 372 | Василенька Н. | 89 |
| Берлач Н. А. | 3-8 | Вергунов В. А. | 161 |
| Белицька О. А. | 193 | Веремеєнко С. І. | 162 |

| | | | |
|-------------------|----------|------------------|--------------|
| Вике Г. | 259, 260 | Горб О. О. | 275 |
| Витвицька О. Д. | 32 | Горбань С. Д. | 11, 173, 174 |
| Вишневіська О. М. | 90, 91 | Горбатенко А. І. | 163 |
| Власенко І. В. | 164 | Гордієнко В. П. | 24, 25 |
| Власов В. В. | 343 | Горлова С. | 175-178, 347 |
| Власова О. Ю. | 343 | Горобець А. Г. | 163 |
| Вовк В. | 10 | Горчаков Я. | 179 |
| Возняк Ю. | 92 | Гошовська З. | 96 |
| Волох П. | 165 | Грант С. | 180 |
| Волошенюк І. | 344 | Греков В. О. | 12 |
| Волошин М. І. | 93 | Гречкосій В. Д. | 181 |
| Волошко Ю. Ю. | 230 | Григор'єва Н. | 182, 348 |
| Волянська Т. І. | 166 | Гриник І. В. | 134 |
| Воробець О. | 9 | Гудзь В. П. | 183, 186 |
| Воронцов О. Г. | 181 | Гузь М. М. | 97 |
| Воропаєв С. Н. | 146 | Гуменюк Г. Д. | 13-15 |
| Востров І. С. | 167 | Гуцаленко О. О. | 16, 351 |

Г

| | |
|------------------|----------|
| Гавриш Г. | 94 |
| Гайдуцький П. І. | 168 |
| Галяс А. | 95 |
| Гамалей В. І. | 169, 308 |
| Гамаюнова В. В. | 137 |
| Ганганов В. М. | 170 |
| Гармашів В. В. | 345 |
| Германн В. | 171 |
| Годдард Т. | 332 |
| Голік Ю. С. | 275 |
| Головецький І. | 342 |
| Головко В. О. | 302 |
| Головченко Н. М. | 346 |
| Гонта А. І. | 172 |

Д

| | |
|-----------------|----------|
| Демиденко О. В. | 213 |
| Джоланкай М. | 147 |
| Дикун Н. | 184 |
| Димань Т. М. | 17, 185 |
| Дмитренко В. Н. | 352 |
| Довбан К. І. | 186 |
| Довгань О. | 18 |
| Довгань С. В. | 199 |
| Долженчук В. І. | 187 |
| Дорофєєв О. В. | 160, 188 |
| Дорош О. С. | 20 |
| Дорошенко Т. Н. | 353 |
| Драган М. І. | 169, 308 |
| Дрозда В. Ф. | 189 |

| | | | |
|------------------|-------------------|-------------------|----------------------------|
| Другак В. | 21 | Каплун А. | 210, 211 |
| Дудар В. | 22 | Капштик М. В. | 19, 35, 36, 95, 212-215 |
| Дудар О. Т. | 23, 190, 191, 354 | Каргіна Г. | 37 |
| Дюрр Ш. | 355 | Кардашов А. Т. | 135 |
| Е | | | |
| Ермантраут Е. Р. | 271 | Кардіна П. | 360 |
| Ермохин В. Д. | 146 | Карлос К. Кровето | 216, 234 |
| Є | | Карпій В. | 217 |
| Єрмоленко О. | 197 | Кипрюшин В. И. | 218 |
| Єщенко В. О. | 198, 287, 290 | Кириллов Ю. | 219 |
| Ж | | | |
| Жарінов В. І. | 199 | Кисель В. И. | 98, 220 |
| Жолобецький Г. | 200, 201 | Кисіль В.І. | 99 |
| Жуковский О. А. | 202, 356 | Кисленко О. | 38 |
| Жулавський А. Ю. | 24, 25 | Кітраль О. | 39 |
| З | | | |
| Зайчук Т. О. | 26 | Кобець А. | 165 |
| Зверева Е. В. | 27 | Кобець М. | 221 |
| Зелінський М. | 28, 29 | Ковальова О. В. | 40, 235 |
| Золотин А. Ю. | 203 | Козак В. | 184 |
| Зубець М. В. | 204 | Колесник В. М. | 41 |
| І | | | |
| Іванишин В. В. | 30 | Колесніков Л. О. | 222 |
| Ілляшенко К. В. | 31 | Компанієць В. О. | 42 |
| Ілюк Н. А. | 36 | Коноваленко Л. І. | 193 |
| К | | | |
| Кайдашов В. | 33 | Коняшин А. В. | 43, 361 |
| Калегари А. | 207 | Коренюк П. | 44 |
| Калініченко Є. | 208 | Корніцька О. І. | 93, 100, 285 |
| Канаш О. | 209 | Косолап М. П. | 223 |
| Капась О. М. | 34, 278 | Косолап Н. | 138 |
| Капінос С. С. | 359 | Костин П. | 226 |
| | | Котвицкий Л. | 227 |
| | | Котикова О. І. | 46, 47 |
| | | Котирло О. О. | 19 |
| | | Коцур В. | 228 |

| | | | |
|------------------|---------------|--------------------|---------------|
| Кочерга М. О. | 229 | Лісневич Л. О. | 249 |
| Кравченко О. І. | 230 | Лобас М. Г. | 250 |
| Кравчук В. І. | 231 | Логвиненко С. | 251 |
| Кривенко І. С. | 232 | Лопатіна Н. В. | 249 |
| Кривов В. | 233 | Лосєв О. | 242 |
| Крикун Н. | 242 | Луда А. | 252 |
| Кропивко Д. С. | 327 | Лукіша В. В. | 101 |
| Кропивко М. | 235 | Лук'яненко Т. В. | 124 |
| Кротинов А. П. | 225, 236, 362 | Лунєєв Л. | 102 |
| Кротінов О. П. | 224 | | |
| Крохальова А. А. | 269 | | М |
| Крупко Г. Д. | 187 | Мазиров М. А. | 331 |
| Крыця Я. П. | 130 | Мазур Є. | 364 |
| Кузнєцова Є. | 237 | Мазуренко А. П. | 253 |
| Кузьменко О. Б. | 238 | Мазуренко І. К. | 269 |
| Кузьміна М. М. | 48 | Майбук Ю. В. | 75 |
| Кулаєць М. М. | 32 | Макаренко С. М. | 103 |
| Курдюмов Н. І. | 239, 240 | Маклюк О. І. | 255 |
| Курильців Р. | 49 | Маланчук Т. В. | 54, 55 |
| Кутаренко Н. Я. | 50 | Малиновський А. С. | 135 |
| Куценко А. М. | 241 | Малієнко А. М. | 297 |
| Кучеренко С. М. | 51, 52 | Малькова К. | 104-106, 256 |
| | Л | Манько Ю. П. | 195, 290, 365 |
| Ласло О. О. | 242 | Марков І. Л. | 257, 258 |
| Лафон Г. | 243, 244 | Мартин А. | 259, 260 |
| Лебідь Л. | 245 | Марченко В. В. | 261 |
| Легеза Д. Г. | 363 | Марчук Л. П. | 56 |
| Либман М. | 246 | Матюк К. С. | 331 |
| Литвак П. В. | 135 | Мациборко О. | 57 |
| Литвиненко Н. | 247 | Медведєв В. В. | 204, 262 |
| Лихочвор В. В. | 248 | Мельник А. І. | 12 |
| Лицур І. | 53 | Мельничук М. В. | 58 |
| | | Мерленко І. М. | 59 |

| | | | |
|------------------|----------|-------------------|-----------------------|
| Мигалев А. | 263 | Панков О. | 53 |
| Миллер Д. | 143 | Пархоменко М. М. | 64 |
| Милованов Є. В. | 60 | Пастух О. М. | 278 |
| Мироненко В. Г. | 264 | Перебийніс В. І. | 136 |
| Миронюк Г. | 160 | Петерсон Г. | 279 |
| Михайленко О. | 107 | Петренко Н. І. | 249 |
| Мицук О. А. | 265 | Печенюк В. І. | 271 |
| Мідяний С. В. | 265 | Пилипенко О. В. | 319 |
| Мірзоева Т. В. | 123 | Пилипенко Т. В. | 319 |
| Молер Ч. Л. | 246 | Пиндус В. В. | 276 |
| | Н | Писаренко В. В. | 124, 280 |
| Набок В. | 266, 267 | Писаренко В. М. | 136, 280, 281, 369 |
| Надикто В. | 268 | Писаренко В. Н. | 241 |
| Невмивако Т. В. | 275 | Писаренко Г. В. | 136 |
| Никитюк О. А. | 61 | Писаренко П. В. | 275, 280 |
| Ніколаєва С. А. | 222 | Писаренко Ю. Г. | 124 |
| | О | Письменська О. А. | 371 |
| Овсянников Ю. А. | 270 | Підліснюк В. | 194 |
| Околот Л. С. | 30 | Пінчук І. О. | 372 |
| Олексієнко А. | 108 | Погріщук Б. В. | 65 |
| Оленюк А. М. | 271 | Погріщук Г. Б. | 65 |
| Олійник Н. М. | 103 | Подгорный М. А. | 66 |
| Олійник О. | 272 | Пономарев А. С. | 282 |
| Олішевська А. М. | 367 | Поперечна С. | 283 |
| Опаренюк Т. Г. | 269 | Порудєєва Т. В. | 284 |
| Опришко В. Ф. | 287 | Потабенко М. В. | 285 |
| Опрышко В. Ф. | 62 | Потаєва А. | 286 |
| Осипенко П. | 274 | Потапенко В. Г. | 67 |
| | П | Потапенко О. М. | 67 |
| Панас Р. М. | 277 | Примак І. Д. | 195, 198, 287, 290 |
| Панасенко В. М. | 12 | Примак О. І. | 290 |
| Панічев Р. | 370 | | |

| | | | |
|-----------------|-----------------------|--------------------|-----|
| Присакар А. | 68 | Скрипчук М. П. | 162 |
| Приходько В. І. | 323 | Слива Ю. | 350 |
| Прокопчук Н. | 374-376 | Смаглій О. Ф. | 135 |
| Просянік В. М. | 32 | Сміленко Є. А. | 305 |
| Прутська О. О. | 377 | Сокальський В. В. | 306 |
| Пузик В. К. | 288 | Сокол Л. М. | 118 |
| Р | | | |
| Рейнбоу Р. | 289 | Соловій І. П. | 119 |
| Рекуненко В. В. | 276 | Сологуб Ю. | 378 |
| Рибак В. В. | 327 | Солоненко В. К. | 307 |
| Рибак М. Ф. | 183 | Сохнич А. Я. | 119 |
| Рівз У. | 291 | Стейвер Ч. П. | 246 |
| Рідей Н. М. | 195 | Степишин П. О. | 232 |
| Рожков Л. А. | 288 | Стефановська Т. Р. | 118 |
| Розкладай М. | 111 | Стецишин П. О. | 276 |
| Рубан М. Б. | 292 | Стингли А. | 147 |
| Рубский А. | 219 | Ступень М. | 120 |
| Руженкова О. | 293 | Сук Т. | 122 |
| Русан В. | 112 | Сучкова В. М. | 121 |
| Ряба О. | 287 | Т | |
| С | | | |
| Сава А. П. | 294 | Танчик С. П. | 379 |
| Саврук Я. М. | 119 | Таргоня В. С. | 30 |
| Сайко В. Ф. | 295-297 | Тимошенко М. М. | 193 |
| Самойленко І. | 298 | Ткачук І. | 122 |
| Сендецький В. | 299 | Томашевська О. А. | 123 |
| Сенчук М. | 300 | Трегуб М. І. | 290 |
| Сидорук Б. О. | 294 | Трофименко П. Н. | 206 |
| Сизенко Е. І. | 301 | Ф | |
| Сідлецька О. С. | 114 | Фармазян А. С. | 282 |
| Сіренко Н. М. | 115, 116, 303, 304 | Філіпова Л. Ю. | 269 |
| | | Фомічова О. В. | 245 |
| | | Фукуока М. | 309 |

| | | | |
|-------------------|--|-------------------|----------|
| Х | | Шарапа І. В. | 103 |
| Хаби́ров Г. А. | 310 | Шевага Л. В. | 322 |
| Хайес Р. | 259, 260 | Шевченко М. С. | 323 |
| Харченко А. | 311 | Шевченко О. М. | 323 |
| Харченко В. Я. | 134 | Шевчук Г. М. | 390 |
| Харченко І. В. | 134 | Шевяков Ю. М. | 288 |
| Хегни М. | 143 | Шедей Л. А. | 220 |
| Хегні М. | 312 | Шелудько В. М. | 324 |
| Ходаківська О. В. | 168, 313-316 | Шелудько К. В. | 324 |
| Хольцер З. | 317, 318 | Шерстобоева О. В. | 131, 325 |
| Хоненко Л. Г. | 319 | Шестопа́л Г. С. | 75 |
| Хорішко В. | 165 | Шикула М. К. | 326 |
| Хорш М. | 125 | Шкарівська Л. І. | 169, 308 |
| Ц | | Шпак Г. М. | 327 |
| Царенко А. М. | 126 | Шубравська О. | 132 |
| Цилюрік О. І. | 163 | Шувар І. А. | 328 |
| Ч | | Щ | |
| Чайка Т. А. | 74, 381, 382 | Щурик М. В. | 391 |
| Чайка Т. О. | 115, 116, 127, 128, 129, 304, 320, 383-385 | Ю | |
| Чертков Б. Д. | 130 | Ющенко Л. П. | 264 |
| Чертков Д. Д. | 130 | Я | |
| Чмуленко Н. | 44 | Яблонська В. В. | 172 |
| Чудовська В. | 386 | Янтай Г. | 332 |
| Чужмир К. М. | 129 | Янченко Н. | 393 |
| Ш | | Ярмилка В. | 333 |
| Шаповал О. | 321, 387 | Ярошенко О. | 334 |
| Шаповалов В. | 388 | Ярошко М. | 335 |
| | | Яценко О. В. | 187 |

Навчально-методичне видання

ОРГАНІЧНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ВИРОБНИЦТВО

Бібліографічний покажчик

Укладач: **Ткаченко** Діна Віталіївна

Редактор: О. Г. Пустова,

Комп'ютерний набір: Д. В. Ткаченко

Дизайн і верстка: М. В. Гук

Д. В. Ткаченко

Папір друк. Друк офсетний.

Тираж прим.

Видавничий відділ Миколаївського національного аграрного університету.

54010, м. Миколаїв, вул. Паризької комуні, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1155 від 17.12.2002 р.

Адреса бібліотеки МНАУ:

54010, м. Миколаїв, вул. ген. Карпенко, 73

Адреса сайту: lib.mdau.mk.ua